INS57PW

I gael rhagor o wybodaeth ewch i www.gov.uk/browse/driving

Gwiriwch eich Trwydded Yrru'n ofalus a chadwch y daflen hon yn ddiogel. Sicrhewch eich bod bob amser yn defnyddio gwefan swyddogol **GOV.UK**

Cynnwys

Eich trwydded yrru	3
Sut i wirio eich rhif gyrrwr	3
Beth i'w wneud os byddwch yn colli eich trwydded yrru	
Newid eich manylion personol	
Beth i'w wneud pan fydd deiliad trwydded yn marw	
Pan na fydd angen trwydded bellach	
Eich iechyd	
Syndrom Apnoea Cwsg Rhwystrol (OSAS)	
Golwg	
Gwybodaeth gyffredinol	
Eich trwydded yrru	
Categorïau cerbydau	
Codau gwybodaeth	
Codau gwledydd nad ydynt ym Mhrydain Fawr	
	14
Gyrwyr sy'n dysgu a deiliaid trwydded	
dros dro	.14
Amodau a chyfyngiadau trwydded dros dro (ceir)	14
Hawl ar gyfer y rhai sy'n 16 oed	15
Gwneud cais am drwydded lawn ar ôl pasio'ch prawf	15
Hyfforddiant Sylfaenol Gorfodol (CBT)	
Mathau o feiciau modur ar gyfer profion.	
Hyfforddiant i raidio baic modur mawr	
(mynediad uniongyrchol)	17
Bysiau mini, Iorïau a bysiau	.17
Gyrru bws mini	
Gyrru lori maint canolig	
Gyrru lori neu fws	
Goruchwylio gyrwyr sy'n dysgu gyrru lori a bws	
Tynnu ôl-gerbydau	
Cartrefi modur	
Cerbydau nad oes angen hawl lori neu fws arnynt	
Pwyntiau cosb a gwaharddiadau Codau pwyntiau cosb	
Helpu, annog, cwnsela neu gaffael	
Achosi neu ganiatáu i rywun gyflawni trosedd	
Annog neu berswadio rhywun i gyflawni trosedd	
Troseddau nad ydynt yn ardystiadwy	
Deddf Traffig Ffyrdd (Gyrwyr Newydd) 1995	
Mathau o gyffuriau	25
Cydnabyddiaeth gilyddol o yrru - Gwaharddiadau	25
Gwaharddiad cyfnod byr (SPD)	26
Gwybodaeth bellach	.26
Diogelu Data	
Lle i gael mwy o gyngor am drwyddedau gyrru	
Safonau gwasanaeth y DVLA	
Rhoi organau	
Sut i ddod yn rhoddwr gwaed	28

Eich trwydded yrru

Diogelwch eich hun yn erbyn dwyn hunaniaeth.
Peidiwch â phostio delweddau o'ch trwydded yrru ar-lein.
Gwiriwch eich trwydded yrru'n ofalus. Mae hyn yn
arbennig o bwysig os oes gwall yn eich enw, cyfeiriad,
dyddiad geni, llofnod neu gategorïau cerbydau.

Sut i wirio eich rhif gyrrwr

A B C D E MORGA 657054 SM 9IJ **

- A: Dyma bum llythyren gyntaf eich cyfenw. Os oes llai na phum llythyren gan eich cyfenw, bydd y bylchau sy'n weddill yn cael eu llenwi gan ddefnyddio rhif 9 (er enghraifft, MAN99).
- B: Y rhif cyntaf ac olaf yw'r flwyddyn geni
 - Yr ail a'r trydydd rhif yw'r mis geni. (Os ydych yn fenyw, ychwanegir '5' at yr ail rif a defnyddir y cyfanswm fel yr ail ddigid. Felly os ydych yn fenyw a anwyd ym mis Hydref yr ail a'r trydydd rhif fyddai 60.)
 - Mae'r pedwerydd a'r pumed digid yn dangos diwrnod eich geni
- **C:** Dwy flaenlythyren gyntaf eich enwau cyntaf. Os oes gennych un flaenlythyren yn unig yna bydd yr ail nod yn '9'.
- D: Mae'r cyfrifiadur yn gwirio digidau a gynhyrchwyd ar hap fel mesur diogelwch.
- E: Dyma rif cyhoeddi'r drwydded a fydd yn cynyddu un gyda phob trwydded a gyhoeddir. Nid yw'n rhan o'r rhif gyrrwr.

Os bydd unrhyw beth o'i le gyda'r drwydded, dychwelwch hi atom yn DVLA, Abertawe, SA99 1BN. Cynhwyswch lythyr a fydd yn esbonio beth sy'n bod.

Rhowch eich enw llawn a dyddiad geni neu rif gyrrwr pryd bynnag y byddwch yn cysylltu â ni am eich trwydded. Mae hyn yn ein helpu i ddod o hyd i'ch manylion.

Mae DVLA yn defnyddio pecyn cod post y Post Brenhinol i ddiweddaru manylion cyfeiriad. Os hoffech gynnwys enw eich tŷ yn eich cyfeiriad, bydd angen ichi gysylltu â'ch awdurdod lleol i gael cyngor am sut i wneud hynny.

Byddwn yn anfon eich trwydded a'ch dogfennau adnabod ar wahân. Os na fyddwch yn derbyn eich dogfennau adnabod yn ôl o fewn dwy wythnos o dderbyn eich trwydded yrru, ffoniwch ni ar 0300 790 6801 neu 0300 790 6819 am y llinell uniongyrchol Gymraeg.

Noder: Mae'r 'Cais am drwydded yrru' (D1W) ar gael:

- gan ganghennau'r Swyddfa'r Post[®] sy'n cynnig gwasanaethau gyrwyr a cherbydau
- drwy ffonio 0300 790 6801 neu 0300 790 6819 am y Ilinell uniongyrchol Gymraeg

Os oes gennych neu eich bod yn gwneud cais am drwydded lawn lori, bws neu fws mini mae'n rhaid ichi lenwi 'Cais am drwydded lori, bws neu fws mini' (D2W) sydd ar gael:

- gan ganghennau'r Swyddfa'r Post sy'n cynnig gwasanaethau gyrwyr a cherbydau
- ar-lein yn www.gov.uk/dvlaforms
- drwy ffonio 0300 790 6801 neu 0300 790 6819 am y Ilinell uniongyrchol Gymraeg

Beth i'w wneud os byddwch yn colli eich trwydded yrru

Os nad yw'r manylion ar eich trwydded wedi newid, gallwch wneud cais am drwydded newydd ar-lein yn

www.gov.uk/gwneud-cais-arlein-i-adnewyddu-trwydded-yrru neu drwy ffonio 0300 790 6801 rhwng 8am a 7pm ddydd Llun i ddydd Gwener, a rhwng 8am a 2pm ar ddydd Sadwrn. Rydym yn derbyn taliadau drwy Visa, MasterCard a Delta. Noder: sicrhewch eich bod bob amser yn defnyddio gwefan swyddogol GOV.UK.

Gallwch wneud cais am drwydded newydd gan ddefnyddio ffurflenni D1W neu D2W, gweler y nodyn o dan yr adran 'Eich trwydded yrru'.

Os yw eich trwydded yrru wedi'i cholli neu'i dwyn dylech hefyd ddweud wrth yr heddlu.

Newid eich manylion personol

Mae'n rhaid ichi ddweud wrthym yn syth am unrhyw newid i'ch manylion personol.

I newid eich cyfeiriad gallwch wneud cais ar-lein yn www.gov.uk/newid-cyfeiriad-trwydded-yrru (sicrhewch eich bod bob amser yn defnyddio gwefan swyddogol GOV. UK) neu cwblhewch yr adran a ddarperir ar y llythyr a dderbynioch gyda'ch trwydded yrru. Mae'n rhaid i'r cyfeiriad fod yn un ym Mhrydain Fawr lle gallwn gysylltu â chi ar unrhyw adeg (nid ydym yn derbyn cyfeiriadau blwch PO). Anfonwch eich trwydded yrru atom yn y DVLA, Abertawe, SA99 1BN.

Os yw'ch enw wedi newid bydd angen ichi lenwi ffurflenni D1W neu D2W, gweler y nodyn o dan yr adran 'Eich trwydded yrru'. Bydd angen ichi hefyd anfon prawf o'ch enw newydd. Gallech dderbyn dirwy o hyd at £1,000 os na fyddwch yn dweud wrthym am y newidiadau hyn.

Noder os byddwch yn diweddaru manylion ar eich trwydded yrru, dylech hefyd sicrhau bod y wybodaeth ar eich dogfen cofrestru cerbyd yn gywir.

Beth i'w wneud pan fydd deiliad trwydded yn marw

Os mai chi sy'n gyfrifol am ddelio ag ystad yr ymadawedig, anfonwch y drwydded atom yn y DVLA, Abertawe, SA99 1AB. I atal unrhyw ohebiaeth ddiangen a allai achosi gofid, anfonwch lythyr eglurhaol sy'n cynnwys enw llawn, cyfeiriad a dyddiad geni neu rif gyrrwr yr ymadawedig a'r dyddiad y buont farw. Nid oes angen ichi anfon y dystysgrif marwolaeth. Os nad yw'r drwydded ar gael, bydd llythyr sy'n rhoi rhif y gyrrwr neu'r enw llawn a'r dyddiad geni'n ddigonol.

Pan na fydd angen trwydded bellach

Os na fyddwch yn dymuno gyrru bellach dylech ddychwelyd eich trwydded atom yn DVLA, Abertawe, SA99 1AB. Cynhwyswch lythyr sy'n esbonio nad ydych yn dymuno cael trwydded bellach.

Eich iechyd

Mae'n rhaid ichi roi gwybod inni os ydych erioed wedi dioddef, neu'n dioddef ar hyn o bryd, unrhyw gyflwr meddygol a allai effeithio ar eich gallu i yrru'n ddiogel. Os bydd angen ichi ddweud wrthym bod cyflwr meddygol gennych bydd angen ichi lenwi holiadur y gallwch ei gael o www.gov.uk/health-conditions-and-driving neu gallwch ofyn am un drwy ffonio 0300 790 6806 neu 0300 790 6819 am y llinell uniongyrchol Gymraeg.

Gallwch ddod o hyd i wybodaeth am gyflyrau iechyd perthnasol ar ein gwefan yn www.gov.uk/health-conditions-and-driving

Syndrom Apnoea Cwsg Rhwystrol (OSAS)

Mae Syndrom Apnoea Cwsg Rhwystrol (OSAS) yn gyflwr nad yw'n derbyn diagnosis yn aml. Os na fydd yn cael ei asesu a'i drin yn llawn, gall achosi syrthni a symptomau eraill a all fod yn ffactor risg difrifol mewn damweiniau traffig ffyrdd. I gael manylion pellach am sut i adnabod symptomau ewch i

www.gov.uk/obstructive-sleep-apnoea-and-driving

Golwg

Pwysig – Ydych chi wedi cael prawf golwg yn ddiweddar? Os nad ydych, bydd profion golwg rheolaidd yn tawelu eich meddwl eich bod yn parhau i fodloni'r safonau cyfreithiol.

Mae'r prawf golwg safonol yn golygu bod yn rhaid ichi allu darllen plât rhif car o 20 metr.

Ni ddylech fod wedi cael eich hysbysu gan feddyg neu optegydd bod eich golwg yn waeth ar hyn o bryd na 6/12 (degol 0.5) ar raddfa Snellen. Os bydd unrhyw amheuaeth gennych dylech drafod gyda'ch optegydd neu feddyg. Os bydd angen, gallwch wisgo sbectol neu lensys cywirol i fodloni'r ddwy safon hon.

Ceir safonau golwg uwch ar gyfer y rhai sy'n gyrru cerbydau canolig neu fawr, bysiau mini neu fysiau.

Nid yw bioptegau (telesgop) yn dderbyniol i'w defnyddio tra'n gyrru ym Mhrydain Fawr ac nid yw'n dderbyniol defnyddio dyfais fioptig i fodloni'r safon craffter gweledol. Ni ellir defnyddio dyfais fioptig i basio yn y prawf plât rhif.

Mae gwybodaeth bellach ar gael ar ein gwefan www.gov.uk/rheolau-golwg-ar-gyfer-gyrru

Os oes unrhyw gwestiynau gennych am safonau ar gyfer golwg, neu unrhyw gyflwr meddygol arall, gallwch gysylltu â ni:

- drwy ysgrifennu i DVLA, Grŵp Meddygol Gyrwyr, Abertawe, SA99 1TU
- drwy ffonio 0300 790 6806 neu 0300 790 6819 am y llinell uniongyrchol Gymraeg rhwng 8am a 7pm ddydd Llun i ddydd Gwener, a rhwng 8am a 2pm ar ddydd Sadwrn

Pan fyddwch yn cysylltu â ni, rhowch eich enw llawn a chyfeiriad, a'ch dyddiad geni neu rif gyrrwr. Hefyd rhowch gymaint o wybodaeth ag sy'n bosibl am eich cyflwr meddygol

Gwybodaeth gyffredinol

Eich trwydded yrru

Bydd eich trwydded yrru'n dangos eich ffotograff, llofnod a chategorïau'r cerbyd mae gennych hawl i'w gyrru.

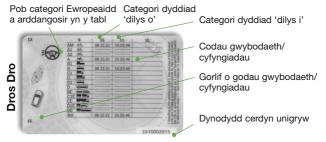
Ni ddylech orchuddio'ch trwydded yrru gydag unrhyw sticeri.

Enghraifft o flaen trwydded yrru

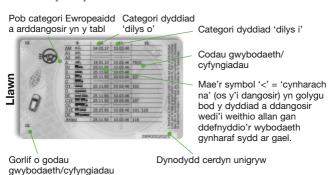
Mae llythyren L ar y drwydded dros dro'n cadarnhau bod y deiliad yn yrrwr sy'n dysgu.

drwydded yn ddilys ar eu cyfer Enghraifft o gefn trwydded yrru

Noder: Ni fydd hawl gennych i yrru unrhyw gategori o gerbyd sy'n dangos llinellau yn lle dyddiadau.

Noder: ni fydd hawl gennych i yrru unrhyw gategori o gerbyd sy'n dangos llinellau yn lle dyddiadau. Fodd bynnag, os byddwch wedi pasio prawf mewn cerbyd mwy mae'n bosibl bydd yr hawl gennych i barhau i yrru neu reidio cerbydau llai o'r math hwnnw sydd â llinellau'n cael eu dangos yn lle dyddiadau, er enghraifft byddai gan ddeillaid categori A llawn yr hawl i yrru cerbyd categori A2. Gallwch wirio categorïau mae gennych yr hawl dros dro i'w gyrru yn: www.gov.uk/gweld-neu-rannu-eichgwybodaeth-trwydded-yrru

Categorïau cerbydau

I gael mwy o wybodaeth am gategorïau cerbydau ewch i: www.gov.uk/driving-licence-categories

Uchafswm pwysau

Mae'r holl bwysau a ddyfynnir yn y tabl ar dudalennau 8, 9 a 10 yn berthnasol i **'Uchafswm Màs Awdurdodedig' (MAM)**. Dyma gyfanswm pwysau'r cerbyd pan fydd wedi'i lwytho. Gellir ei ddisgrifio hefyd fel 'pwysau gros y cerbyd'. Dangosir hyn fel arfer ar blât a osodir ar y cerbyd.

Disgrifiadau o gategorïau cerbydau ar neu wedi 19 Ionawr 2013

Categori	Disgrifiad	Isafswm oedran	Nodiadau
AM	Moped October Service Schmidt	16	
A1	Beiciau modur Beic modur â chapasiti silindr dim mwy nag 125cc, o bŵer dim mwy na 11kW ac â chymhareb pŵer i bwysau dim mwy na 0.1kW y kg Beic modur tair olwyn â phŵer dim mwy na 15kW	17	
A2	Beic modur â phŵer dim mwy na 35kW, â chymhareb pŵer i bwysau dim mwy na 0.2kW y kg ac nad yw'n deillio o gerbyd mwy na dwbl ei bŵer	19	Gweler nodyn 10

Categori	Disgrifiad	Isafswm oedran	Nodiadau
A	Beic modur â phŵer yn fwy na 35kW neu â chymhareb pŵer i bwysau yn fwy na 0.2kW y kg Beic modur â phŵer heb fod yn fwy na 35kW â chymhareb pŵer i bwysau heb fod yn fwy na 0.2kW y kg ac yn deillio o gerbyd o fwy na dwbl ei bŵer Beic modur tair olwyn â phŵer yn fwy na 15kW	24	Gweler nodiadau 1, 10 a 11
B1	Cerbydau ysgafn pedair olwyn Cerbydau modur â phedair olwyn â phwysau heb lwyth hyd at 400kg neu 550kg ar gyfer cerbydau a fwriedir ar gyfer cludo nwyddau	17	
В	Ceir Cerbydau modur sydd â MAM heb fod yn fwy na 3,500kg, wedi'u llunio a'u hadeiladu i gludo dim mwy nag wyth teithiwr yn ogystal â'r gyrrwr ag ôl-gerbyd hyd at 750kg Fel categori B ond ag ôl-gerbyd sy'n pwyso mwy na 750kg. Ni all cyfanswm pwysau'r cerbyd a'r ôl-gerbyd bwyso mwy na 3,500kg	17	Gweler nodiadau 2 ac 11
C1	• Cerbydau maint canolig • Cerbydau rhwng 3,500kg a 7,500kg, a luniwyd ac a adeiladwyd i gludo dim mwy nag wyth teithiwr yn ogystal â'r gyrrwr ag ôl-gerbyd hyd at 750kg	18	Gweler nodiadau 5 a 10
С	Cerbydau nwyddau mawr Cerbydau dros 3,500kg ag ôl-gerbyd hyd at 750kg, a luniwyd ac a adeiladwyd i gludo dim mwy nag wyth teithiwr yn ogystal â'r gyrrwr	21	Gweler nodiadau 3 a 10

Categori	Disgrifiad	Isafswm oedran	Nodiadau
D1	Bysiau mini Cerbydau gyda dim mwy nag 16 o seddau i deithwyr yn ogystal â'r gyrrwr a gydag uchafswm hyd dim mwy nag wyth metr ag ôl-gerbyd hyd at 750kg	21	Gweler nodiadau 4 a 5
D	Unrhyw fws a luniwyd ac a adeiladwyd i gludo mwy nag wyth teithiwr yn ogystal â'r gyrrwr, ag ôl-gerbyd hyd at 750kg	24	Gweler nodyn 4
BE	Cyfuniadau o gerbydau sy'n cynnwys cerbyd yng nghategori B ac ôl-gerbyd, lle nad yw'r cyfuniad yn dod o fewn categori B, ac nad yw MAM yr ôl-gerbyd neu'r hanner ôl-gerbyd yn fwy na 3,500kg	17	Gweler nodyn 5
C1E	Cerbydau ac ôl-gerbydau maint canolig Cerbydau rhwng 3,500kg a 7,500kg ag ôl-gerbyd dros 750kg, a luniwyd ac a adeiladwyd i gludo dim mwy nag wyth teithiwr yn ogystal â'r gyrrwr - pwysau cyfunedig dim mwy na 12,000kg	18	Gweler nodiadau 3, 5 a 10
CE	Cerbydau nwyddau mawr ag ôl-gerbydau • Cerbydau dros 3,500kg a luniwyd ac a adeiladwyd i gludo dim mwy nag wyth teithiwr yn ogystal â'r gyrrwr ag ôl-gerbyd dros 750kg	21	Gweler nodiadau 3 a 10
D1E	Cerbydau gyda dim mwy nag 16 o seddau i deithwyr yn ogystal â'r gyrrwr ac ag uchafswm hyd heb fod yn fwy nag wyth metr ag ôl-gerbyd dros 750kg, a bod MAM y cyfuniad a ffurfiwyd dim mwy na 12,000kg	21	Gweler nodiadau 4 a 5
DE	Bysiau ag ôl-gerbydau Onrhyw fws a luniwyd ac a adeiladwyd i gludo mwy nag wyth teithiwr yn ogystal â'r gyrrwr, ag ôl-gerbyd hyd at 750kg	24	Gweler nodyn 4

Categori	Disgrifiad	Isafswm oedran	Nodiadau
р	Moped Cerbyd modur gyda llai na phedair olwyn gydag isafswm terfyn cyflymder yn fwy na 45km/awr ond dim mwy na 50km/awr ac y sydd, os yw'n cael ei yrru gan fodur tanio mewnol, â chapasiti silindr dim mwy na 50cc	16	Gweler nodyn 6
q	Moped Cerbyd modur gyda llai na phedair olwyn sydd, os yw'n cael ei yrru gan fodur tanio mewnol, â chapasiti silindr dim mwy na 50cc ac os nad oes ganddo bedalau sy'n galluogi'r peiriant i gael ei danio, sydd ag uchafswm terfyn cyflymder dim mwy na 25km/awr	16	Gweler nodyn 6
f	Tractorau amaethyddol	17	Gweler nodyn 7
g	Rholwyr ffordd	21	Gweler nodiadau 8 a 10
h	Cerbydau â thrac	21	Gweler nodiadau 9 a 10
k	Peiriannau lladd gwair i'w reidio a cherbydau a reolir gan gerddwyr ac eithrio peiriannau lladd gwair a reolir gan gerddwyr	16	

Nodyn 1

24 oed neu 2 flynedd o ddyddiad pasio prawf A2 Safonol. Cod cyfyngiad beic tair olwyn 79 (tri)/79(03).

Nodyn 2

16 oed os ydych yn cael elfen symudedd y Taliad Annibyniaeth Personol (PIP) neu'r Taliad Anabledd Oedolyn (ADP) ar y raddfa uwch, elfen symudedd y Taliad Anabledd Plentyn (CDP) ar y raddfa uwch neu wedi gwneud cais am PIP ar ôl derbyn elfen symudedd y Lwfans Byw i'r Anabl (DLA) ar y raddfa uwch yn flaenorol. Os bydd eich amgylchiadau'n newid tra rydych yn 16 oed ac rydych yn colli'ch budd-dal cymwys neu y caiff ei asesu eto a'i ddyfarnu ar raddfa is, mae gofyn ichi roi gwybod i DVLA, gan efallai y bydd hyn yn effeithio ar eich hawl i yrru.

Nodyn 3

Gallwch yrru'n 17 oed os ydych yn aelod o'r lluoedd arfog. Gallwch yrru'n 18 os bydd un o'r canlynol yn gymwys:

- pasioch eich prawf gyrru a chymhwyster cychwynnol Tystysgrif Cymhwysedd Proffesiynol i Yrwyr (CPC i Yrwyr)
- rydych yn dysgu gyrru neu'n sefyll prawf gyrru ar gyfer y categori hwn neu gymhwyster cychwynnol CPC i Yrwyr
- rydych yn dilyn cwrs hyfforddi galwedigaethol cenedlaethol i ennill cymhwyster cychwynnol CPC i Yrwyr

 derbynioch eich trwydded yrru cyn Medi 10 2009, mae'n rhaid ichi ddilyn hyfforddiant cyfnodol y CPC i Yrwyr o fewn 5 mlynedd o'r dyddiad hwn

Nodyn 4

Gallwch yrru'n 17 oed os ydych yn aelod o'r lluoedd arfog. Gallwch yrru'r cerbydau hyn yn 18 oed os bydd un o'r canlynol yn gymwys:

- (i) Os byddwch yn dysgu naill ai i:
 - sefyll eich prawf gyrru Cerbyd Cludo Teithwyr (PCV)
 - ennill eich Tystysgrif Cymhwysedd Proffesiynol i Yrwyr (CPC)
- (ii) Os byddwch wedi pasio prawf gyrru PCV a chymhwyster cychwynnol CPC i Yrwyr, gallwch yrru os:
 - byddwch yn cludo teithwyr ar wasanaeth rheolaidd lle nad yw'r daith yn fwy na 31 milltir
 - nad ydych yn ymgymryd â chludo teithwyr
 - byddwch yn gyrru cerbyd o ddosbarth a gynhwysir yn is-gategori D1
 - nad ydych yn gyrru bws neu fws mini ar y cyfandir
- (iii) Ers 10 Medi 2008, gyrwyr sy'n pasio prawf PCV ac yn gyrru bws o dan drwydded gweithredwr bws, neu drwydded bws mini, neu drwydded bws cymunedol, gallwch yrru os:
 - byddwch yn cludo teithwyr ar wasanaeth rheolaidd lle nad yw'r daith yn fwy na 31 milltir
 - nad vdych yn ymgymryd â chludo teithwyr
 - byddwch yn gyrru cerbyd o ddosbarth a gynhwysir yn is-gategori D1
- nad ydych yn gyrru bws neu fws mini ar y cyfandir Gallwch yrru'n 20 oed ar ôl pasio prawf gyrru PCV a chymhwyster cychwynnol CPC i Yrwyr.

I gael cyngor pellach gallwch gysylltu â'r Asiantaeth Safonau Gyrwyr a Cherbydau drwy ffonio 0300 200 1122.

21 oed ar gyfer categorïau D a DE os:

- defnyddir y cerbyd gan y gwasanaeth tân neu ar gyfer cadw trefn gyhoeddus
- yn cael profion ffordd ar gyfer dibenion trwsio neu gynnal a chadw
- oedd hawl gennych i yrru'r cerbyd cyn 19 Ionawr 2013

Nodyn 5

Os pasioch eich prawf ar gyfer categori B mae gennych yr hawl i gategori BE yn awtomatig. Os pasioch eich prawf ar gyfer categori B cyn 1 Ionawr 1997 bydd eich trwydded yn dangos hawl yn barod i C1, C1E (8.25 tunnell), D1 (nid ar gyfer llogi neu wobr) a D1E (nid ar gyfer llogi neu wobr).

Nodvn 6

Categori cenedlaethol yn unig.

Nodyn 7

Yn 16 gallwch yrru tractorau sy'n llai na 2.45 o led. Mae'n rhaid iddo dynnu ôl-gerbydau'n unig yn llai na 2.45 o led gyda dwy olwyn, neu bedair olwyn sydd wedi'u cyplysu'n agos.

Nodyn 8

Yn 17 gallwch yrru rholwyr ffordd bach â rholwyr metel neu galed. Mae'n rhaid iddynt beidio â chael eu pweru gan ager, bwyso mwy na 11.69 tunnell neu wedi'i gwneud ar gyfer cludo llwythi.

Nodyn 9

Gallwch yrru'n 17, os nad yw MAM y cerbyd â thrac yn fwy na 3,500kg.

Nodyn 10

Gallwch reidio neu yrru'n 17 oed os ydych yn aelod o'r lluoedd arfog.

Nodyn 11

Ceir eithriad ar gyfer deiliad categori B, i yrru beiciau modur tair olwyn mawr yng nghategori A os byddant dros 21 oed.

MAM - Uchafswm Màs Awdurdodedig

Codau gwybodaeth

Mae disgrifiadau'r codau gwybodaeth ar eich trwydded yrru wedi'u rhestru isod. Mae'r rhain yn dweud wrthych am unrhyw gyfyngiadau ar eich hawl gyrru.

- 01 cywiro golwg
- 02 cymorth clyw/cyfathrebu
- 10 trawsyriant wedi'i addasu
- 15 clvtsh wedi'i addasu
- 20 svstemau brecio wedi'u haddasu
- 25 systemau cyflymydd wedi'u haddasu
- 30 systemau brecio a chyflymydd wedi'i cyfuno (ar gyfer trwyddedau a gyhoeddwyd cyn 28 Tachwedd 2016)
- 31 addasiadau pedal a diogelwch pedalau
- 32 systemau gwasanaeth brêc a chyflymydd wedi'u cyfuno
- 33 systemau gwasanaeth brêc, cyflymydd a llywio wedi'u cyfuno
- 35 gosodiadau rheoli wedi'i addasu
- 40 Ilywio wedi'i addasu
- 42 drych(au) ôl-edrych wedi'u haddasu
- 43 seddau gyrru wedi'u haddasu
- 44 addasiadau i feiciau modur
 - (1) brêc a weithredir yn unigol
 - (2) brêc olwyn flaen a gyfaddaswyd
 - (3) brêc olwyn ôl a gyfaddaswyd
 - (4) cyflymydd a gyfaddaswyd
 - (5) trawsyriant llaw a chlytsh llaw (a gymhwyswyd)
 - (6) drych(au) ôl-edrych (a gymhwyswyd)
 - (7) gorchmynion (a gymhwyswyd) (arwyddion cyfeiriad, golau brêc, ac ati)
 - (8) uchder sedd sy'n caniatáu i'r gyrrwr, ar ei eistedd, i gael dwy droed ar yr arwynebedd ar yr un pryd a chydbwyso'r beic modur yn ystod stopio a sefyll
 - (11) troedfainc wedi'i chyfaddasu
 - (12) carn llaw wedi'i gyfaddasu

- 45 beic modur yn unig gyda char ochr
- 46 beiciau tair olwyn yn unig
- 70 cyfnewid trwydded
- 71 copi dyblyg o drwydded
- 78 cyfyngedig i gerbydau gyda thrawsyriant awtomatig
- 79 cyfyngedig i gerbydau i gydymffurfio â'r disgrifiadau a ddatgenir mewn cromfachau
 - (02) cyfyngedig i gerbydau gategori AM o'r math beic tair olwyn neu bedair olwyn ysgafn
 - (03) cyfyngedig i feiciau tair olwyn Argraffir y cyfyngiadau hyn pryd bynnag y bo gyrrwr yn cadw C1/D1 a awgrymir (NFHR) Nid ar gyfer llogi neu wobrwyo (<8250) dim mwy na 8,250 kg</p>
- 97 Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 561/2006 ar dacograff mewn cludiant ar y ffordd
- 101 ddim ar gyfer llogi neu wobrwyo
- 102 ôl-gerbydau bar tynnu'n unig
- 105 dim mwy na 5.5m o hyd
- 106 cyfyngedig i gerbydau â thrawsyriant awtomatig
- **107** dim mwy na 8,250kg
- 108 yn amodol ar ofynion isafswm oedran
- 110 cyfyngedig i gerbydau pobl anabl
- 111 cyfyngedig i 16 o seddau i deithwyr
- 113 cyfyngedig i 16 o seddau i deithwyr ar wahân i gerbydau awtomatig
- 114 gydag unrhyw rheolyddion arbennig sydd eu hangen ar gyfer gyrru'n ddiogel
- 115 rhoddwr organau
- 118 mae'r dyddiad cychwyn ar gyfer yr hawl cynharaf
- 119 nid yw'r terfyn pwysau'n gymwys
- 121 cyfyngedig i amodau a bennir yn hysbysiad yr Ysgrifennydd Gwladol
- 122 yn ddilys wedi'i gwblhau'n llwyddiannus: hyfforddiant sylfaenol gorfodol (CBT)
- 123 cyfyngedig i ddim mwy na 5.5m o hyd ac eithrio ceir awtomatig
- 124 cyfyngedig i ôl-gerbydau â bar tynnu'n unig ac eithrio ceir awtomatig
- 125 beic tair olwyn

Codau gwledydd nad ydynt ym Mhrydain Fawr

Bydd y codau perthnasol yn ymddangos yn adran 'Codau gwybodaeth' y drwydded yrru os byddwch wedi cyfnewid eich trwydded o unrhyw un o'r gwledydd hyn am drwydded PF.

AndorraAND	Japan J
AwstraliaAUS	JerseyGBJ
AwstriaA	LatfiaLV
BarbadosBDS	LiechtensteinFL
Gwlad BelgB	LithwaniaLT
Ynysoedd Virgin	LwcsembwrgL
PrydainVGB	MaltaM
BwlgariaBG	MonacoMC
Canada CDN	Yr IseldiroeddNL
Ynysoedd Cayman KY	Seland NewyddNZ
CroatiaHR	Norwy N
Cyprus CY	Gogledd Macedonia MK
Y Weriniaeth TsiecCZ	Gwlad PwylPL
DenmarcDK	PortiwgalP
EstoniaEST	Gweriniaeth Corea ROK
Ynysoedd FalklandFK	RomaniaRO
Ynysoedd FfaroeFO	SingapôrSGP
Y FfindirFIN	SlofaciaSK
FfraincF	SlofeniaSLO
Yr AlmaenD	De AffricaZA
GibraltarGBZ	SbaenE
Gwlad GroegGR	Sweden S
GuernseyGBG	Y SwistirCH
Hong KongHK	TaiwanTW
HwngariH	UkrainUA
Gwlad yr IâIS	Emiraethau Arabaidd Unedig UE
IwerddonIRL	SimbabweZW
Ynys ManawGBM	
Yr Eidal	

Gyrru mewn gwledydd eraill

Ymweld â gwlad arall

Bydd angen eich trwydded yrru'r DU arnoch ac efallai bydd angen Trwydded Yrru Ryngwladol (IDP) arnoch. Gallwch gael IDP o siopau PayPoint sy'n cymryd rhan ledled v DU. Bydd angen ffotograff math pasbort arnoch. eich trwydded yrru wreiddiol (bydd angen pasbort arnoch hefyd os oes gennych drwydded yrru bapur) a ffi briodol am bob IDP sydd eu hangen. Gellir dod o hyd i restr lawn o wledydd a'r gofynion IDP yn

www.gov.uk/driving-abroad/international-driving-permit

I ddod o hyd i'ch lleoliad PayPoint agosaf sy'n cymryd rhan ac am ragor o wybodaeth, ewch i

www.paypoint.com/dvla

Symud i wlad arall

Os byddwch yn symud i wlad arall, dylech gael gwybodaeth am yrru yno gan yr awdurdod perthnasol yn y wlad honno.

Os byddwch yn dychwelyd yma o wlad nad yw yn yr Undeb Ewropeaidd/Ardal Economaidd Ewropeaidd (UE neu AEE) ac nad oes gennych drwydded Prydain Fawr, gallwch:

- yrru hyd at 12 mis ar drwydded ddilys nad yw'n drwydded Prydain Fawr
- gwneud cais am drwydded arall yn lle'ch trwydded Prydain Fawr flaenorol wrth dalu'r ffi briodol a chyflwyno unrhyw drwydded nad yw'n un Prydain Fawr sydd gennych

Gyrwyr sy'n dysgu a deiliaid trwydded dros dro

Amodau a chyfyngiadau trwydded dros dro (ceir)

Mae'n rhaid goruchwylio gyrwyr sy'n dysgu. I oruchwylio gyrrwr sy'n dysgu mae'n rhaid ichi fod yn o leiaf 21 a bod gennych drwydded yrru lawn gyfredol Prydain Fawr (PF), Gogledd Iwerddon, UE neu AEE, y mae'n rhaid ei bod gennych am o leiaf dair blynedd.

Mae'n rhaid bod gan yrwyr sy'n dysgu blatiau 'L' ar y cerbyd maent yn ei yrru ac mae'n rhaid bod y platiau'n weladwy'n glir o flaen ac o gefn y cerbyd. Yng Nghymru, gall gyrwyr sy'n dysgu ddefnyddio platiau 'D' ar eu cerbydau yn lle platiau 'L' (mewn rhannau eraill o Brydain mae'n rhaid fod gan bob gyrrwr sy'n dysgu blatiau 'L', hyd yn oed os byddant hefyd yn defnyddio platiau 'D').

Os oes gennych hawl dros dro heb gyfyngiad i yrru lori neu fws, ac y cawsoch yr hawl hwnnw ar neu ar ôl 1 lonawr 1997, **gallwch yrru** ar y draffordd cyhyd ag eich bod yn cael eich goruchwylio gan Hyfforddwr Gyrru Cymeradwy (ADI) mewn cerbyd rheoli deuol ac yn arddangos platiau 'L'. Os na fyddwch yn bodloni'r amodau hyn gallech gael dirwy o hyd at £1,000, eich gwahardd rhag gyrru neu dderbyn rhwng tri a chwe phwynt cosb ar eich cofnod gyrrwr.

Hawl ar gyfer y rhai sy'n 16 oed

Os ydych yn 16, dangosir hawl categori B dros dro (car) ar eich trwydded ond ni fydd yn ddilys tan eich pen-blwydd yn 17 neu'n 16 oed os ydych yn cael elfen symudedd y Taliad Annibyniaeth Personol (PIP) neu'r Taliad Anabledd Oedolyn (ADP) ar y raddfa uwch, elfen symudedd y Taliad Anabledd Plentyn (CDP) ar y raddfa uwch neu wedi gwneud cais am PIP ar ôl derbyn elfen symudedd y Lwfans Byw i'r Anabl (DLA) ar y raddfa uwch yn flaenorol. Os bydd eich amgylchiadau'n newid tra rydych yn 16 oed ac rydych yn colli'ch budd-dal cymwys neu y caiff ei asesu eto a'i ddyfarnu ar raddfa is, mae gofyn ichi roi gwybod i DVLA, gan efallai y bydd hyn yn effeithio ar eich hawl i yrru.

Gwneud cais am drwydded lawn ar ôl pasio'ch prawf

Os yw'ch enw a'ch cyfeiriad yn gywir ar eich trwydded yrru, mae'n bosibl y byddwch yn gallu derbyn trwydded newydd a gyhoeddir yn awtomatig unwaith ichi basio'ch prawf gyrru. Bydd eich arholwr gyrru'n dweud wrthych a fyddwch yn gymwys ar ei gyfer, os nad felly bydd yn **rhaid** ichi anfon y dystysgrif pasio prawf (DVSA10) atom er mwyn hawlio eich hawliau newydd ar eich trwydded yrru.

Mae'n rhaid ichi ddychwelyd eich trwydded yrru gyfredol. Os na fyddwch yn gallu dychwelyd eich trwydded yrru, cwblhewch naill ai ffurflen gais D1W neu D2W (os oes gennych hawl lori neu fws), a dywedwch pam wrthym yn adran 1.

Hyfforddiant Sylfaenol Gorfodol (CBT)

Trwydded dros dro ar gyfer beiciau modur

Mae'n rhaid i bob beiciwr gwblhau cwrs CBT cyn reidio moped neu feic modur ar y ffordd.

Nid oes angen ichi gwblhau CBT os:

- oes gennych hawl moped llawn o ganlyniad i basio prawf moped ar ôl 1 Rhagfyr 1990
- oes gennych drwydded lawn yn barod ar gyfer un dosbarth o hawl beic modur a'ch bod yn dymuno uwchraddio i un arall. (Er enghraifft, os oes gennych hawl i reidio beiciau modur ysgafn (categori A1), nid oes angen ichi ail-wneud CBT eto i gael hawl categori A dros dro)

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am CBT, ffoniwch yr Asiantaeth Safonau Gyrwyr a Cherbydau ar 0115 936 6547 a gofynnwch am yr adran CBT.

Deiliaid trwydded yrru car lawn yn reidio moped

Mae'n rhaid i unigolyn sydd wedi pasio prawf gyrru ar gyfer car, ers 1 Chwefror 2001, ddilyn cwrs reidio CBT cyn y gallant reidio moped ar y ffordd.

Nid oes angen i bobl a basiodd prawf gyrru car cyn 1 Chwefror 2001 ddilyn hyfforddiant cyn reidio moped ar y ffordd, ond rydym yn eu hannog i wneud hynny.

Ar gyfer prawf, mae'n rhaid bod gan foped:

- gapasiti o 50 centimetr ciwbig (cc) neu lai a 4 cilowat (kW) neu lai
- cyfyngiad cyflymder uchaf o ddim mwy na 28 milltir yr awr (mya)

Manyleb beic modur ar gyfer beicwyr sy'n dysgu

Gellir reidio beiciau modur â maint injan hyd at 125cc ac allbwn pŵer hyd at 11kW (14.6hp) ar y ffordd gan reidwyr sy'n dysgu ar yr amod bod ganddynt blatiau L (neu blatiau D neu L yng Nghymru) ar y beic modur.

Hyfforddi i reidio beic modur mwy na 125cc (mynediad uniongyrchol)

Gall dysgwyr dros 19 oed neu'n hŷn ymarfer ar gyfer y prawf ar feic modur mwy na 125cc, ond gallant reidio ar y ffordd yn unig pan fydd hyfforddwr beic modur cymeradwy (ar feic modur arall) gyda nhw.

Deiliaid trwydded dros dro yn reidio beiciau modur tair olwyn

Daeth rheolau newydd ar gyfer beicwyr beic modur i rym ar 19 Ionawr 2013. Mae hyn yn gymwys ar gyfer deiliaid trwydded dros dro presennol a newydd. Dylai trwyddedau dros dro ddangos categori A (beic modur) a chategori B (car). Ar neu wedi 19 Ionawr 2013 bydd trwydded dros dro yn eich cynnwys yn unig i reidio beiciau modur tair olwyn os oes gennych anabledd corfforol. Bydd profion gyrru ar gyfer cerbydau tair olwyn ar gael yn unig ar gyfer gyrwyr anabl yn gorfforol.

Byddai rhaid i ddeiliaid trwydded dros dro nad ydynt yn anabl sy'n dymuno reidio beiciau tair olwyn basio Hyfforddiant Sylfaenol Gorfodol a phrofion theori ac ymarferol ar feic modur dwy olwyn (A1) neu (A).

Mathau o feiciau modur ar gyfer profion

Beicwyr 17 neu 18 oed

Gall beicwyr 17 neu 18 oed sefyll prawf beic modur ysgafn is-gategori A:

Ar gyfer prawf, mae'n rhaid i feic modur solo is-gategori A1:

- fod rhwng capasiti o 120cc a 125cc
- fod â phŵer injan dim mwy nag 11 cilowat (kW) marchnerth brêc (bhp) 14.6
- fod yn gallu mynd ar gyflymder o o leiaf 55mya

Beicwyr rhwng 19 a 23 oed

Gall beicwyr rhwng 19 a 23 ddewis sefyll naill ai prawf is-gategori A1 neu brawf is-gategori A2.

Ar gyfer prawf, mae'n rhaid i feic modur solo is-gategori A2:

- fod o leiaf o gapasiti 395cc
- fod â phŵer injan rhwng 25kW (33 bhp) a 35kW (46.6 bhp)
- fod â chymhareb pŵer i bwysau o ddim mwy na 0.2kW y kilogram

Gall beicwyr rhwng 21 a 23 ddewis sefyll prawf beic modur solo heb gyfyngiad categori A os bu ganddynt drwydded A2 am leiafswm o 2 flynedd.

Beicwyr dros 24 a throsodd

Gall beicwyr 24 oed a throsodd ddewis sefyll:

- prawf is-gategori A1
- prawf is-gategori A2
- prawf categori A

Ar gyfer prawf mae'n rhaid fod gan feic modur categori A bŵer o o leiaf 50kW ac isafswm pwysau heb lwyth o 180kg.

Hefyd ar gyfer prawf, mae'n rhaid i feic modur heb gyfyngiad categori A:

- fod o leiaf o gapasiti 595cc
- fod â phŵer injan o o leiaf 50kW (53.6 bhp)

Hyfforddiant i reidio beic modur mawr (mynediad uniongyrchol)

Gall dysgwyr ymarfer ar gyfer y prawf yn unig ar naill ai beic categori A2 (yn 19 neu throsodd) neu A (yn 24* neu throsodd) ar y ffordd (*21 os bu trwydded A2 ganddynt am ddwy flynedd neu fwy) pan fydd hyfforddwr beic modur cymeradwy gyda nhw (ar feic modur arall).

Noder: cynigir profion yn unig ar gyfer moped â thair neu bedair olwyn, beiciau modur tair olwyn A1 ac A a chyfuniadau car ochr i'r anabl yn gorfforol.

Bysiau mini, lorïau a bysiau

Gyrru bws mini

I yrru bws mini â dros wyth o seddau i deithwyr, bydd angen hawl arnoch fel arfer o dan gategori D1 neu D. I'w ennill mae'n rhaid ichi fodloni safonau meddygol uwch a sefyll prawf gyrru pellach.

Os oes angen mwy o wybodaeth arnoch ewch i www.gov.uk/browse/driving neu gallwch archebu taflen 'Gyrru bws mini' (INF28W) gennym drwy ffonio 0300 790 6801 neu 0300 790 6819 am y llinell uniongyrchol Gymraeg.

Gyrru lori maint canolig

I yrru lori maint canolig hyd at 7,500kg bydd angen hawl arnoch o dan gategori C1. I'w ennill mae'n rhaid ichi fodloni safonau meddygol uwch a sefyll prawf gyrru pellach.

Gyrru lori neu fws

Mae'n rhaid ichi basio prawf gyrru mewn car cyn ichi sefyll prawf ar gyfer y naill neu'r llall o'r categorïau hyn.

Y categorïau lori y gallwch wneud cais amdanynt yw C1, C1E, C a CE. Y categorïau bws y gallwch wneud cais amdanynt yw D1, D1E, D a DE. Gallwch hefyd wneud cais am bob categori lori a bws. Cewch eich dyfarnu bob categori y mae gennych yr hawl iddo. I wneud hyn mae'n rhaid ichi anfon 'Cais am drwydded lori, bws neu fws mini' (D2W) atom yn ogystal ag 'Adroddiad Archwiliad Meddygol' (D4) a gwblhawyd gan optometrydd neu optegydd a meddyg. Mae'n rhaid ichi hefyd sefyll a phasio prawf gyrru mewn lori neu fws.

Goruchwylio gyrwyr sy'n dysgu gyrru lori a bws

Os byddwch yn dymuno goruchwylio rhywun sy'n dysgu gyrru lori neu fws bydd angen ichi fodloni'r **naill neu'r llall** o'r amodau canlynol:

- mae'n rhaid y bu gennych drwydded lawn ar gyfer y categori o gerbyd rydych yn goruchwylio ynddo am o leiaf dair blynedd
- mae'n rhaid y bu gennych drwydded lawn ar gyfer y categori o gerbyd rydych yn goruchwylio ynddo am o leiaf un flwyddyn ac y bu gennych drwydded lawn yn y categori arall (lori neu fws fel y bo'n briodol) am o leiaf dair blynedd

Er enghraifft, mae'n rhaid y bu gan unigolyn sy'n goruchwylio gyrrwr bws sy'n dysgu drwydded bws lawn am o leiaf dair blynedd, neu drwydded lori lawn am dair blynedd a thrwydded bws lawn am o leiaf un flwyddyn.

O 6 Ebrill 2010, mae'n rhaid fod gan y gyrrwr sy'n goruchwylio yng nghategori cerbydau C1 neu D1 (gan gynnwys cyfuniadau ôl-gerbyd):

- drwydded lawn (wedi 1 Ionawr 1997) ar gyfer yr un categori o gerbyd a yrrir gan y dysgwr
- yr hawl hwnnw am y cyfnod perthnasol o amser am dair blynedd fel arfer*
- * Ystyrir bod gan y rhai hynny sy'n pasio'r prawf gyrru perthnasol cyn 6 Ebrill 2010 yr hawl hwnnw am y cyfnod gofynnol o amser

Gallwch gael mwy o wybodaeth am oruchwylio gyrrwr Iori neu fws sy'n dysgu gan yr Asiantaeth Safonau Gyrwyr a Cherbydau (DVSA). Ewch i **www.gov.uk** neu ffoniwch 0115 936 6666.

Tynnu ôl-gerbydau

O 1 Rhagfyr 2021 nid oes rhaid ichi sefyll prawf mewn cerbyd anhyblyg bellach cyn sefyll prawf ôl-gerbyd.

Os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch am hawl i dynnu ôl-gerbydau ewch i **www.gov.uk/towing-rules** neu darllenwch daflen 'Gofynion trwydded yrru ar gyfer tynnu ôl-gerbydau ym Mhrydain Fawr' (INF30W) y gallwch ei harchebu gennym wrth ffonio 0300 790 6801 neu 0300 790 6819 am y llinell uniongyrchol Gymraeg.

Cartrefi modur

Wrth yrru cartref modur yr Uchafswm Màs Awdurdodedig (MAM) sy'n berthnasol i'r hawl gyrru y mae ei angen arnoch. MAM yw cyfanswm pwysau'r cerbyd yn ogystal â'r uchafswm llwyth y gall ei gludo.

I yrru cartref modur â MAM rhwng 3.5 tunnell a 7.5 tunnell, mae angen hawl categori C1 arnoch ar eich trwydded.

I yrru cartref modur â MAM dros 7.5 tunnell, mae angen hawl categori C arnoch ar eich trwydded.

Cerbydau nad oes angen hawl lori neu fws arnynt

I gael mwy o wybodaeth ewch i **www.gov.uk/browse/driving** neu darllenwch daflen 'Cerbydau mawr y gallwch eu gyrru gan ddefnyddio eich trwydded car neu Iori' (INF52W) y gallwch ei harchebu gennym wrth ffonio 0300 790 6801 neu 0300 790 6819 am y llinell uniongyrchol Gymraeg.

Pwyntiau cosb a gwaharddiadau

Gallwch weld neu rannu manylion eich trwydded yrru'n rhad ac am ddim ar-lein yn www.gov.uk/gweld-neu-rannu-eich-gwybodaeth-trwydded-yrru

Noder: gallwch wirio unrhyw ardystiadau dilys sydd gennych ar eich trwydded yrru ar-lein yn: www.gov.uk/gweld-neu-rannu-eich-gwybodaethtrwydded-yrru

Mae pwyntiau cosb a gwaharddiadau'n aros ar eich cofnod gyrru am y cyfnodau canlynol:

I gael gwybodaeth bellach am bwyntiau cosb ewch i www.gov.uk/penalty-points-endorsements

Mae pwyntiau cosb a gwaharddiadau'n ddilys am naill ai tair neu 10 mlynedd gan ddibynnu ar y drosedd, ond maent yn aros ar eich cofnod trwydded yrru am flwyddyn ychwanegol. Os byddwch yn cyflawni trosedd yrru arall a allai fynd i'r llys, mae'r flwyddyn ychwanegol hon yn caniatáu i'r llys ystyried unrhyw bwyntiau cosb a gwaharddiadau blaenorol (a oedd yn ddilys ar adeg y drosedd).

- 11 mlynedd o ddyddiad yr euogfarn am droseddau sy'n ymwneud â gyrru tra o dan ddylanwad diod neu gyffuriau, achosi marwolaeth oherwydd gyrru diofal tra o dan ddylanwad diod neu gyffuriau, neu achosi marwolaeth trwy yrru diofal a methu rhoi sbesimen i'w brofi
- Pedair blynedd o ddyddiad yr euogfarn am yrru di-hid neu beryglus a throseddau sy'n golygu gwaharddiad
- Pedair blynedd o ddyddiad y drosedd mewn pob achos arall

Codau pwyntiau cosb

Cod

Mae'r canlynol yn ganllaw i'r nifer o bwyntiau cosb y gallai llys eu rhoi am droseddau. Nid yw'n adlewyrchu'r ffaith y gall rhai troseddau olygu eich bod yn cael eich gwahardd rhag gyrru. Cofnodir y codau hyn ar eich trwydded yrru o wybodaeth a roddir gan y llysoedd. Os bydd unrhyw gwestiynau gennych am bwyntiau y byddwch yn eu derbyn, cysylltwch â'r llys perthnasol.

Pwyntiau

Cou		cosb
Trose	ddau damwain	
AC10	Methu â stopio ar ôl damwain	5 i 10
AC20	Methu â rhoi manylion neu adrodd am ddamwain o fewn 24 awr	5 i 10
AC30	Troseddau damwain na ddiffinnir	4 i 9
Gyrrw	r wedi'i wahardd	
BA10	Gyrru tra wedi'ch gwahardd gan orchymyn lly	/s 6
BA30	Ceisio gyrru tra wedi'ch gwahardd gan orchymyn llys	6
BA40	Achosi marwolaeth wrth yrru tra wedi'ch gwahardd	3 i 11
BA60	Achosi niwed difrifol wrth yrru tra wedi'ch gwahardd	3 i 11

Cod		Pwyntiau cosb
Gyrru	diofal	
CD10	Gyrru heb ofal a sylw dyledus	3 i 9
CD20	Gyrru heb ystyried defnyddwyr eraill y ffordd yn rhesymol	3 i 9
CD30	Gyrru heb ofal a sylw dyledus neu heb ystyried defnyddwyr eraill y ffordd yn rhesymol	3 i 9
CD33	Achosi niwed difrifol drwy yrru diofal neu anystyriol	3 i 11
CD40	Achosi marwolaeth drwy yrru diofal pan yn anghymwys oherwydd diod	3 i 11
CD50	Achosi marwolaeth drwy yrru diofal pan yn anghymwys oherwydd cyffuriau	3 i 11
CD60	Achosi marwolaeth drwy yrru diofal gyda lefel alcohol uwchben y terfyn	3 i 11
CD70	Achosi marwolaeth drwy yrru diofal yna'n methu â rhoi sbesimen ar gyfer dadansoddiad alcohol	3 i 11
CD80	Achosi marwolaeth drwy yrru diofal neu anystyriol	3 i 11
CD90	Achosi marwolaeth drwy yrru: gyrwyr heb drwydded, wedi'u gwahardd neu heb yswiriar	3 i 11 nt
Trose	ddau adeiladu a defnydd	
CU10	Defnyddio cerbyd â brêciau diffygiol	3
CU20	Achosi neu'n debygol o achosi perygl oherwydd defnyddio cerbyd anaddas neu ddefnyddio cerbyd â rhannau neu ategion (ac eithrio brêciau, llywio neu deiars) mewn cyflwr peryglus.	3
CU30	Defnyddio cerbyd â theiars diffygiol	3
CU40	Defnyddio cerbyd â llywio diffygiol	3
CU50	Achosi neu'n debygol o achosi perygl oherwydd llwyth neu deithwyr	3
CU80	Torri gofynion parthed rheoli'r cerbyd, ffonau symudol ac yn y blaen	3 i 6
Gyrru	diofal neu beryglus	
DD10	Achosi niwed difrifol wrth yrru'n beryglus	3 i 11
DD40	Gyrru peryglus	3 i 11
DD60	Dynladdiad neu laddiad ar fai tra'n gyrru cerbyd	3 i 11
DD80	Achosi marwolaeth wrth yrru'n beryglus	3 i 11
DD90	Gyrru gwyllt	3 i 9
Diod I	neu gyffuriau	
DG10	Gyrru neu geisio gyrru â lefel cyffuriau uwchben y terfyn a nodir	3 i 11
DG40	Bod wrth lyw cerbyd tra bod lefel cyffuriau uwchben y terfyn a nodir	10
DG60	Achosi marwolaeth drwy yrru diofal gyda lefel cyffuriau uwchben y terfyn	3 i 11
DR10	Gyrru neu geisio gyrru â lefel alcohol uwchben y terfyn	3 i 11

Diod neu gyffuriau DR20 Gyrru neu geisio gyrru tra'n anghymwys oherwydd diod DR30 Gyrru neu geisio gyrru ac yna'n methu â rhoi sbesimen ar gyfer dadansoddiad alcohol DR31 Gyrru neu geisio gyrru ac yna'n gwrthod rhoi 3 i 11 caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu DR40 Wrth lyw cerbyd tra bod lefel alcohol uwchben y terfyn DR50 Wrth lyw cerbyd tra'n anghymwys 10 oherwydd diod DR60 Methu â darparu sbesimen ar gyfer dadansoddiad mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR61 Gwrthod rhoi caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR70 Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol 4 DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys 3 i 11 oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys 10 oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys 10 oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn 6 i 8 risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC30 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatâu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau er il fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3 MS80 Gwrthod caniatáu cael prawf golwg 3	Cod		Pwyntiau cosb
oherwydd diod DR30 Gyrru neu geisio gyrru ac yna'n methu â rhoi sbesimen ar gyfer dadansoddiad alcohol DR31 Gyrru neu geisio gyrru ac yna'n gwrthod rhoi 3 i 11 caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu DR40 Wrth lyw cerbyd tra bod lefel alcohol uwchben y terfyn DR50 Wrth lyw cerbyd tra'n anghymwys 10 oherwydd diod DR60 Methu â darparu sbesimen ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR61 Gwrthod rhoi caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR70 Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol 4 DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys 3 i 11 oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys 10 oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitnwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod 3 i 6 ffitnwydd wrth wneud cais am drwydded LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd 2 wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau er mill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	Diod I	neu gyffuriau	
rhoi sbesimen ar gyfer dadansoddiad alcohol DR31 Gyrru neu geisio gyrru ac yna'n gwrthod rhoi 3 i 11 caniatād ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatād oherwydd anallu DR40 Wrth lyw cerbyd tra bod lefel alcohol uwchben y terfyn DR50 Wrth lyw cerbyd tra'n anghymwys 10 oherwydd diod DR60 Methu â darparu sbesimen ar gyfer dadansoddiad mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR61 Gwrthod rhoi caniatād ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatād oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR70 Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol 4 DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys 3 i 11 oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys 10 oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 af thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod 3 i 6 am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd 2 wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatâu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR20		3 i 11
caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu DR40 Wrth lyw cerbyd tra bod lefel alcohol uwchben y terfyn DR50 Wrth lyw cerbyd tra'n anghymwys 10 oherwydd diod DR60 Methu â darparu sbesimen ar gyfer dadansoddiad mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR61 Gwrthod rhoi caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR70 Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol 4 DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys 3 i 11 oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys 10 oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn fisgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod 3 i 6 am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd 2 wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau 3 i 6 eraill fel y bo'n briodol	DR30		
uwchben y terfyn DR50 Wrth lyw cerbyd tra'n anghymwys oherwydd diod DR60 Methu â darparu sbesimen ar gyfer dadansoddiad mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR61 Gwrthod rhoi caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR70 Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol 4 DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR31	caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwae	
oherwydd diod DR60 Methu â darparu sbesimen ar gyfer dadansoddiad mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR61 Gwrthod rhoi caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR70 Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol 4 DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys 3 i 11 oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd 2 wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau er aill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR40		10
dadansoddiad mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR61 Gwrthod rhoi caniatâd ar gyfer dadansoddiad sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR70 Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol 4 DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys 3 i 11 oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys 10 oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â i fe ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod 3 i 6 am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR50		10
sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac eithrio gyrru neu geisio gyrru DR70 Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol 4 DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys 3 i 11 oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys 10 oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod 3 i 6 am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR60	dadansoddiad mewn amgylchiadau ac	10
DR80 Gyrru neu geisio gyrru pan yn anghymwys oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys 10 oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau er aill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR61	sampl gwaed a gymerwyd heb ganiatâd oherwydd anallu mewn amgylchiadau ac	10
oherwydd cyffuriau DR90 Wrth lyw cerbyd pan yn anghymwys oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod 3 i 6 am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR70	Methu â chydsynio â phrawf rhagarweiniol	4
oherwydd cyffuriau Troseddau yswiriant IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod 3 i 6 am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR80		3 i 11
IN10 Defnyddio cerbyd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	DR90		10
risgiau trydydd parti Troseddau trwydded LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	Trose	ddau yswiriant	
LC20 Gyrru mewn modd nad yw'n unol â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	IN10		6 i 8
â thrwydded LC30 Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch 3 i 6 ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau er aill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	Trose	ddau trwydded	
ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded LC40 Gyrru cerbyd wedi methu â rhoi gwybod am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	LC20		3 i 6
am anabledd LC50 Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	LC30		3 i 6
ei gwrthod ar sail feddygol Troseddau amrywiol MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	LC40		3 i 6
MS10 Gadael cerbyd mewn safle peryglus 3 MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd 2 wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	LC50		3 i 6
MS20 Reidio piliwn yn anghyfreithlon 3 MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd 2 wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau 3 i 6 eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	Trose	ddau amrywiol	
MS30 Troseddau stryd chwarae (lle mae ffordd 2 wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	MS10	Gadael cerbyd mewn safle peryglus	3
wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwyn caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes chwarae stryd') MS50 Rasio modur ar y briffordd 3 i 11 MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	MS20	Reidio piliwn yn anghyfreithlon	3
MS60 Troseddau na chynhwysir gan godau 3 i 6 eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	MS30	wedi'i chau'n swyddogol i gerbydau er mwy caniatáu iddi gael ei defnyddio fel 'maes	
eraill fel y bo'n briodol MS70 Gyrru â golwg diffygiol heb ei gywiro 3	MS50	Rasio modur ar y briffordd	3 i 11
	MS60		3 i 6
MS80 Gwrthod caniatáu cael prawf golwg 3	MS70		3
	MS80	Gwrthod caniatáu cael prawf golwg	3

Cod		Pwyntiau cosb
MS90	Methu â rhoi gwybodaeth er mwyn adnabod gyrrwr ac yn y blaen	6
Trose	ddau traffordd	
MW10	Torri Rheoliadau Ffordd Arbennig (ac eithrio terfynau cyflymder)	3
Croes	fannau i gerddwyr	
PC10	Torri Anniffiniedig Rheoliadau Croesfannau i Gerddwyr	3
PC20	Torri Rheoliadau Croesfannau i Gerddwyr â cherbyd sy'n symud	3
PC30	Torri Rheoliadau Croesfannau i Gerddwyr â cherbyd yn ei unfan	3
Terfyr	au cyflymder	
SP10	Mynd y tu hwnt i derfyn cyflymder cerbydau nwyddau	3 i 6
SP20	Mynd y tu hwnt i derfyn cyflymder ar gyfer math o gerbyd (ac eithrio cerbydau nwyddau neu deithwyr)	3 i 6
SP30	Mynd y tu hwnt i derfyn cyflymder statudol ar ffordd gyhoeddus	3 i 6
SP40	Mynd y tu hwnt i derfyn cyflymder cerbyd i deithwyr	3 i 6
SP50	Mynd y tu hwnt i derfyn cyflymder ar draffordd	3 i 6
Cyfar	wyddiadau ac arwyddion traffig	
TS10	Methu â chydymffurfio ag arwyddion goleuadau traffig	3
TS20	Methu â chydymffurfio â llinellau gwyn dwbl	3
TS30	Methu â chydymffurfio ag arwydd 'Stop'	3
TS40	Methu â chydymffurfio â chyfarwyddyd warden cwnstabl	3
TS50	Methu â chydymffurfio ag arwydd traffig (ac eithrio arwyddion 'Stop', goleuadau traffig neu linellau gwyn dwbl)	3
TS60	Methu â chydymffurfio ag arwydd hebryngwr croesfan ysgol	3
TS70	Methiant anniffiniedig i gydymffurfio ag arwydd cyfeiriad traffig	3

Cod arbennig

TT99 Dynodi gwaharddiad o dan weithdrefn 'adio'. Os bydd cyfanswm y pwyntiau cosb yn cyrraedd 12 neu fwy o fewn tair blynedd, caiff y gyrrwr ei wahardd.

Noder: Tynnir y troseddau unigol sy'n arwain at y gwaharddiad hwn o gofnod y gyrrwr, wrth gyhoeddi trwydded yrru newydd.

Dwyn neu gymryd heb awdurdod

UT50 Cymryd cerbyd yn waethygedig 3 i 11

Helpu, annog, cwnsela neu beri

Bydd unigolyn sy'n 'helpu, annog, cwnsela neu beri' unigolyn arall i gyflawni trosedd (yn helpu neu'n achosi iddynt gyflawni trosedd, neu'n rhoi cyngor iddynt ynghylch sut i wneud hynny) yn cael eu cosbi fel pe byddent hwy wedi cyflawni'r drosedd. Mae gan 'helpu, ac yn y blaen' ei god troseddu ei hun ac mae wedi'i neilltuo ar wahân i'r troseddau eraill yn y daflen hon.

Mae troseddau'n derbyn cod fel a nodir yn yr adran 'pwyntiau cosb a gwaharddiadau', ond ychwanegwch 2 at y cod (er enghraifft, mae LC20 yn dod yn LC22). Mae'r pwyntiau cosb am yr euogfarn yr un peth.

Achosi neu ganiatáu i rywun gyflawni trosedd

Mae troseddau'n derbyn cod fel a nodir yn yr adran 'pwyntiau cosb a gwaharddiadau', ond ychwanegwch 4 at y cod (er enghraifft, mae DR31 yn dod yn DR35). Mae'r pwyntiau cosb am yr euogfarn yr un peth.

Annog neu berswadio rhywun i gyflawni trosedd

Mae troseddau'n derbyn cod fel a nodir yn yr adran 'pwyntiau cosb a gwaharddiadau', ond ychwanegwch 6 at y cod (er enghraifft, mae DD40 yn dod yn DD46). Mae'r pwyntiau cosb am yr euogfarn yr un peth.

Troseddau nad ydynt yn ardystiadwy

Ni phriodolir pwyntiau cosb i'r troseddau hyn ond mae gan y troseddau hyn gyfnod gwaharddiad. Ar ddiwedd y gwaharddiad (56 diwrnod neu drosodd) bydd yn rhaid ichi wneud cais am adnewyddu trwydded yn ogystal â'r ffi briodol. Defnyddir y codau trosedd y ceir eu manylion ar y dudalen hon gennym i gofnodi'r drosedd ar fas data'r gyrrwr fel y gellir cadarnhau statws hawl gyrru'r unigolyn.

- NE96 Gwaharddiad wedi'i roi o dan Ddeddf Cynnal Plant, Pensiynau a Nawdd Cymdeithasol 2000.
- NE97 Trosedd heb fod yn ardystiadwy gyda gostyngiad parhaus posibl yn y cyfnod gwahardd. Trosedd heb fod yn ardystiadwy o ganlyniad i waharddiad yn y cyfamser heb ei ddedfrydu o fewn 6 mis.
- NE98 Troseddau amrywiol heb fod yn ardystiadwy o 1 Ionawr 2004. Pŵer o dan Adran 146 Pŵer Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000 i orchymyn gwahardd diffynnydd rhag gyrru – Ymddygiad Gwrthgymdeithasol.
- NE99 Gwaharddiadau sy'n cael eu cydnabod gan bawb a gafwyd yng Ngogledd Iwerddon neu Ynys Manaw (gweler tudalen 25 a 26).

Deddf Traffig Ffyrdd (Gyrwyr Newydd) 1995

Byddwch yn colli'ch trwydded os bydd gennych chwe neu fwy o bwyntiau cosb o fewn dwy flynedd o'r canlynol:

- Pasio prawf gyrru cyntaf ym Mhrydain Fawr neu Ogledd Iwerddon
- Cyfnewid trwydded a roddwyd yn yr UE, Ynysoedd y Sianel, Ynys Manaw neu Gibraltar. Mae'r cyfnod o ddwy flynedd yn cychwyn o'r dyddiad y pasioch eich prawf gyrru gyntaf yn eich mamwlad
- Cyfnewid trwydded yrru o wlad a ddynodwyd a phasio prawf gyrru Prydain Fawr i ennill hawliau gyrru ychwanegol. Mae'r cyfnod o ddwy flynedd yn cychwyn o'r dyddiad y pasioch brawf gyrru ym Mhrydain Fawr

Bydd unrhyw bwyntiau cosb dilys y byddwch yn eu derbyn cyn y cyfnod o ddwy flynedd cyn pasio'ch prawf yn cyfrif tuag at y cyfanswm o chwech. Bydd pwyntiau a fydd gennych ar ôl y cyfnod o ddwy flynedd hefyd yn cyfrif os byddwch yn cyflawni trosedd yn ystod y cyfnod hwnnw.

Ni allwch apelio yn erbyn dirymiad o dan y Ddeddf. Yr unig beth y gallwch apelio yn ei erbyn yw'r euogfarn a arweiniodd at y pwyntiau cosb. Bydd y llys perthnasol yn gallu rhoi cyngor ichi ynghylch sut i apelio. Unwaith y bydd y llys wedi dweud wrthym eich bod wedi gwneud apêl, ni fyddwn yn dirymu (tynnu) eich trwydded tra bod yr apêl yn parhau. Os byddwch yn derbyn rhybudd cosb benodol ni allwch apelio.

I gael eich trwydded lawn yn ôl, mae'n rhaid ichi:

- · gael trwydded dros dro a gyrru fel dysgwr
- pasio'r profion theori ac ymarferol eto

Nid yw pasio'r profion theori ac ymarferol yn tynnu'r pwyntiau cosb o'ch trwydded, ac os yw'r cyfanswm yn cyrraedd 12 o fewn tair blynedd gallech gael eich gwahardd rhag gyrru.

Troseddwyr risg uchel

Os ydych wedi'ch gwahardd oherwydd bod gennych lefel o alcohol yn y corff o:

- 87.5 microgram neu fwy mewn pob 100 mililitr o anadl
- 200 miligram neu fwy mewn pob 100 mililitr o waed
- 267.5 miligram neu fwy mewn pob 100 mililitr o wrin neu os cawsoch eich:
- gwahardd ddwywaith o fewn 10 mlynedd am yrru a gyrru dros y terfyn cyfreithiol neu am fod yn anghymwys i yrru oherwydd diod
- gwahardd am fethu â rhoi sbesimen ar gyfer dadansoddiad
- gwahardd oherwydd eich bod wedi gwrthod caniatáu dadansoddiad o sampl gwaed a dynnwyd heb ganiatâd oherwydd anallu

Byddwn yn anfon ffurflen gais atoch cyn bod y gwaharddiad yn dod i ben gyda llythyr sy'n esbonio y bydd yn rhaid ichi gael **archwiliad meddygol** i gael eich trwydded yn ôl.

Mathau o gyffuriau

Os cawsoch eich gwahardd oherwydd bod lefel o gyffur gennych yn y corff, bydd y nodau alffa canlynol yn cynrychioli'r math o gyffur.

Cyffur	Nod Alffa
Amffetamin	С
Bensoylecgonin	D
Clonasepam	E
Cocên	F
Diasepam	G
Fflwnitrasepam	Н
Cetamin	J
Lorasepam	к
Asid Lysergig Diethylamid	L
Methadon	М
Methamffetamin	N
Methylenediocsymethamffetamin	Р
6-monoasetylmorffin	R
Morffin	s
Ocsasepam	Т
Temasepam	v
Delta-9-Tetrahydrocannabinol	w

Cydnabyddiaeth gilyddol o yrru - gwaharddiadau rhwng:

Prydain Fawr (PF) a Gogledd Iwerddon (NI)

Ers 11 Hydref 2004, mae'r canlynol wedi bod yn gymwys:

- bydd gwaharddiadau a roddir yng Ngogledd Iwerddon yn gymwys ym Mhrydain Fawr
- gellir tynnu trwydded Gogledd Iwerddon (NI) o dan Ddeddf Traffig Ffyrdd (Gyrwyr Newydd) 1995
- gellir tynnu trwydded Gogledd Iwerddon (NI) oherwydd anabledd

Daeth rheolau tebyg i rym yng Ngogledd Iwerddon ar yr un pryd â'r rhai a wnaethpwyd ym Mhrydain Fawr.

Ynys Manaw

Ers 23 Mai 2005, bydd gwaharddiadau a roddir yn Ynys Manaw yn gymwys ym Mhrydain Fawr. Daeth rheolau tebyg i rym yn Ynys Manaw ar yr un pryd â'r rhai a wnaethpwyd ym Mhrydain Fawr.

Y Deyrnas Unedig (Prydain Fawr a Gogledd Iwerddon) a Gweriniaeth Iwerddon (ROI)

Ers 1 Awst 2017 mae'r canlynol wedi bod yn gymwys.

- bydd gwaharddiadau a roddir yn ROI yn gymwys yn y DU. Yn yr un modd bydd gwaharddiadau a roddir yn y DU yn gymwys yn ROI
- nid yw gwaharddiadau tymor byr yn dod o dan amodau a thelerau Cydnabyddiaeth Gilyddol
- ni chynhwysir gwaharddiad o ganlyniad i gasglu pwyntiau cosb (TT99) yn y cynllun hwn
- ni chydnabyddir cynllun meddygol HRO yn gilyddol

Troseddau sy'n syrthio o fewn 6 categori ymddygiad gyrrwr sy'n cael eu cydnabod ar y cyd rhwng Prydain Fawr a Gogledd Iwerddon, rhwng y DU ac Ynys Manaw a rhwng y DU ac Iwerddon. Rhain yw:

Disgrifiad o'r drosedd	Cod y drosedd ar gyfer gwaharddiadau yng Ngogledd Iwerddon ac Ynys Manaw	Cod y drosedd ar gyfer gwaharddiadau yn Iwerddon
Gyrru yn ddi-hid neu'n beryglus (p'un a yw'n arwain at farwolaeth, anaf neu risg ddifrifol ai peidio).	NE99	MR09
Methiant bwriadol i gyflawni y rhwymedigaeth a osodwyd ar gyrwyr ar ôl cymryd rha mewn damweiniau ffordd (taro a ffoi).	NE99	MR19
Gyrru car tra o dan ddylanwad alcohol neu sylweddau eraill yn effeithio neu'n lleihau meddyliol a chorfforol galluoedd y gyrrwr.	NE99	MR29
Gyrru cerbyd yn gyflymach na'r cyflymder a ganiateir.	NE99	MR39
Gyrru cerbyd tra'ch bod wedi eich gwahardd.	NE99	MR49
Ymddygiad arall sy'n cynnwys trosedd lle mae gwaharddiad gyrru wedi'i roi gan ffurf y drosedd sy'n 6 mis neu fwy o hyd.	NE99	MR59

Gwaharddiadau tymor byr (SPD)

Os byddwch yn cael eich gwahardd am lai na 56 diwrnod nid oes angen ichi adnewyddu'ch trwydded pan fydd y gwaharddiad yn dod i ben. Gallwch yrru eto y diwrnod ar ôl i'r gwaharddiad ddod i ben.

Gwybodaeth bellach

Diogelu Data

Mae DVLA yn trin eich data personol yn unol â deddf traffig ffyrdd a deddfau diogelu data. Mae'r gyfraith yn caniatáu inni ryddhau'ch data i'r heddlu a chyrff gorfodaeth eraill. Rydym hefyd yn darparu data i bartïon eraill lle mae'r gyfraith yn caniatáu hynny. I gael gwybodaeth bellach am sut rydym yn prosesu'ch data, eich hawliau a phwy i gysylltu â nhw, gweler ein hysbysiad preifatrwydd yn www.gov.uk/dvla/privacy-policy

Lle i gael mwy o gyngor am drwyddedau gyrru

Os bydd unrhyw gwestiynau gennych am drwyddedau gyrru, gallwch ddod o hyd i fwy o fanylion ar y wefan yn: www.gov.uk/browse/driving

Gallwch hefyd gysylltu â'n hymholiadau cwsmer ar: 0300 790 6801 neu 0300 790 6819 am y llinell uniongyrchol Gymraeg (mae llinellau ar agor rhwng 8am a 7pm ddydd Llun i ddydd Gwener, a rhwng 8am a 2pm ar ddydd Sadwrn).

Safonau gwasanaeth DVLA

Ein nod bob amser yw rhoi'r gwasanaeth gorau posibl ichi.

Os na fyddwch yn hapus gyda'n gwasanaeth, cysylltwch â'r unigolyn neu'r adran rydych wedi bod yn delio â nhw.

Os na fyddwch yn gallu datrys eich cwyn gyda nhw, efallai y byddwch yn dymuno mynd i **www.gov.uk/dvla** a gwneud cwyn ar-lein. Gallwch hefyd wneud cwyn drwy ffonio neu'n ysgrifenedig. Mae'r manylion ynghylch sut mae gwneud hyn ar gael gan ddilyn yr un ddolen. Os hoffech gopi o'n taflen 'Sut i gysylltu â ni neu wneud cwyn' (INS101W), gallwch gysylltu â ni a gofyn am gael copi wedi'i anfon atoch.

Fel ein bod yn gallu monitro'n gwasanaeth, dywedwch wrthym:

- pan fyddwn yn gwneud yn dda
- os byddwn yn methu â chwrdd â'ch disgwyliadau
- sut gallwn wella'n gwasanaethau
- os oes unrhyw sylwadau gennych ynghylch unrhyw un arall o'n dogfennau

Ysgrifennwch i:

Tîm Cwynion D11 DVLA Abertawe SA6 7JL

Rhoi organau

I gael rhagor o wybodaeth ynghylch rhoi organau ewch i www.organdonation.nhs.uk neu ffoniwch 0300 123 2323.

Sut i ddod yn rhoddwr gwaed

Mae'r Gwasanaeth Gwaed Cenedlaethol (NBS) yn casglu gwaed gan bron dwy filiwn o roddwyr bob blwyddyn i'w ddanfon i ysbytai iddynt ei ddefnyddio mewn llawdriniaethau sy'n arbed bywydau. Mae'r NBS yn dibynnu ar ei roddwyr i roi gwaed yn rheolaidd.

Anogir pobl i ddod yn rhoddwyr gwaed drwy ymgyrch genedlaethol sy'n seiliedig ar y thema 'Gwnewch rywbeth anhygoel heddiw. Arbedwch fywyd. Rhowch waed'.

Os oes diddordeb gennych mewn bod yn rhoddwr gwaed, neu eich bod yn dymuno cael mwy o fanylion, gallwch gysylltu â'r NBS neu Wasanaeth Gwaed Cymru yn y ffyrdd canlynol:

Ewch i'r wefan vn:

www.blood.co.uk neu www.welshblood.org.uk

Ffoniwch: 0300 123 2323 neu 0800 25 22 66 (Gwasanaeth Gwaed Cymru)

Pryd oedd y tro diwethaf ichi gael prawf llygaid?

Os ydych yn gyrru, sicrhewch eich bod yn cael un o leiaf bob 2 flynedd.

www.gov.uk/rheolau-golwg-ar-gyfer-gyrru

INS57PW

For more information go to www.gov.uk/browse/driving

Please check your Driving Licence carefully and keep this leaflet safe.

Always make sure you use the official **GOV.UK** website

INVESTORS IN PEOPLE We invest in people Gold

Contents

Your driving licence	3
How to check your driver number	3
What to do if you lose your driving licence	4
Changing your personal details	4
What to do when a licence holder dies	
When a licence is no longer needed	
Your health	5
Obstructive Sleep Apnoea Syndrome (OSAS)	
Eyesight	
General information	6
Your driving licence	
The categories of vehicles	7
Information codes	
Non-GB country codes	
Driving in other countries	14
Learner drivers and provisional licence	
holders	.14
Provisional licence conditions	
and restrictions (cars)	14
Entitlement for 16 year-olds	15
Applying for a full licence after passing your test	15
Compulsory Basic Training (CBT)	15
Types of motorcycle for tests	.16
Training to ride a large motorcycle (direct access)	
Minibuses, lorries and buses	
Driving a minibus	
Driving a medium sized lorry	
Driving a lorry or bus	17
Supervising learner lorry and bus drivers	18
Towing trailers	
Motorhomes	18
Vehicles which do not need lorry or bus entitlement	18
Penalty points and disqualifications	.19
Penalty point codes	
Aiding, abetting, counselling or procuring	
Causing or allowing someone to commit an offence.	23
Encouraging or persuading someone to commit	
an offence	23
Non endorsable offences	23
The Road Traffic (New Drivers) Act 1995	
Drug types	
Mutual recognition of driving - Disqualifications	25
Short-period disqualification (SPD)	27
Further information	
Data Protection	
Where to get more advice on driving licences	
DVLA service standards	
Organ donation	
How to become a blood donor	28

Your driving licence

Protect yourself against identity theft. Do not post images of your driving licence online.

Please check your driving licence carefully. This is especially important if there is a mistake in your name, address, date of birth, signature or vehicle categories.

How to check your driver number

A B C D E MORGA 657054 SM 9IJ **

- A. This is the first five letters of your surname. If your surname has fewer than five letters, the remaining spaces will be made up using the number 9 (for example, MAN99).
- B. The first and last numbers are the year of birth
 - The second and third numbers are the month of birth. (If you are a female, '5' is added to the second number and the total used as the second digit. So if you are a woman born in October the second and third numbers would be 60.)
 - The fourth and fifth digits show the day of your birth
- C. The first two initials of your first names. If you have only one initial then the second character will be a '9'.
- D. Computer check digits randomly generated as a secure measure.
- E. This is the licence issue number which will increase by one with every licence issued. This is not part of the driver number.

If there is anything wrong with the licence, please return it to us at DVLA, Swansea, SA99 1BN. Include a letter explaining what is wrong.

Give your full name and date of birth or driver number whenever you contact us about your licence. This helps us to find your details.

The DVLA uses a Royal Mail postcode package to update address details. If you want your house name included in your address, you will need to contact your local authority for advice on how to do so.

We will send your licence and identity documents separately. If you do not get your identity documents back within two weeks of receiving your driving licence, please phone us on 0300 790 6801.

Note: The 'Application for a driving licence (D1) is available from:

- Post Office® branches that offer driver and vehicle services
- by phoning 0300 790 6801

If you currently hold or are applying for a full lorry, bus or minibus licence you must fill in an 'Application for a lorry, bus or minibus licence' (D2) which is available from:

- Post Office branches that offer driver and vehicle services
- online at www.gov.uk/dvlaforms
- by phoning 0300 790 6801

What to do if you lose your driving licence

If the details on your licence have not changed, you can apply for a replacement licence online at

www.gov.uk/apply-online-to-replace-a-driving-licence or by phoning 0300 790 6801 between 8am and 7pm Monday to Friday, and between 8am and 2pm on Saturdays. We accept payment by Visa, MasterCard and Delta.

Note: always make sure you use the official GOV.UK website.

You can apply for a replacement licence using forms D1 or D2, see note under section 'Your driving licence'.

If your driving licence has been lost or stolen you should also tell the police.

Changing your personal details

You must tell us immediately about any change to your personal details.

To change your address you can apply online at www.gov.uk/change-address-driving-licence (always make sure you use the official GOV.UK website) or fill in the section provided on the letter you received with your driving licence. The address must be one in GB where we can contact you at any time (we do not accept PO box addresses).

Send your driving licence to us at DVLA, Swansea, SA99 1BN.

If your name has changed you will need to fill in forms D1 or D2, see note under section 'Your driving licence'. You will also need to send proof of your new name.

You could be fined up to £1,000 if you do not tell us about these changes.

Please note that if you are updating details on your driving licence, you should also make sure that the information on your vehicle registration document is correct.

What to do when a licence holder dies

If you are responsible for dealing with the estate of the person who has died, send the licence to us at DVLA, Swansea, SA99 1AB.

To prevent any unnecessary correspondence which may cause distress, please send a covering letter that includes the full name, address and date of birth or driver number of the person who has died and the date they died. **You do not need to send in the death certificate.** If the licence is not available, a letter giving the driver number or full name and date of birth will be sufficient.

When a licence is no longer needed

If you no longer want to drive you should return your licence to us at DVLA, Swansea, SA99 1AB. Include a letter explaining that you no longer want a licence.

Your health

You must let us know if you have ever had, or currently suffer from, any medical condition that could affect your ability to drive safely. If you need to tell us that you have a medical condition you will need to fill in a questionnaire that you can get from www.gov.uk/health-conditions-and-driving or you can request one by phoning 0300 790 6806.

You can find information about relevant health conditions on our website at www.gov.uk/health-conditions-and-driving

Obstructive Sleep Apnoea Syndrome (OSAS)

Obstructive Sleep Apnoea Syndrome (OSAS) is a condition which often goes undiagnosed. If it is not fully assessed and treated, this can cause sleepiness and other symptoms which can be a serious risk factor in road traffic accidents. For further details about how to recognise symptoms go to www.gov.uk/obstructive-sleep-apnoea-and-driving

Eyesight

Important – Have you had your eyesight checked recently? If you haven't, regular eyesight tests will reassure you that you still meet the legal standards.

The legal eyesight standard means that you must be able to read a car number plate from 20 metres.

You must not have been told by a doctor or optician that your eyesight is currently worse than 6/12 (decimal 0.5) on the Snellen scale. If you are in any doubt you should discuss with your optician or doctor. If required, you may wear glasses or corrective lenses to meet both of these standards.

There are higher eyesight standards for those who drive medium or large vehicles, minibuses or buses.

Bioptics (telescope) are not acceptable for use while driving in Great Britain and it is not acceptable to use a bioptic device to meet the visual acuity standard. A bioptic device cannot be used to pass the number plate test.

Further information is available on our website at www.gov.uk/driving-eyesight-rules

If you have any questions about standards for eyesight, or any other medical condition, you can contact us:

- by writing to DVLA, Drivers Medical Group, Swansea, SA99 1TU
- by phoning 0300 790 6806 between 8am and 7pm Monday to Friday, and between 8am and 2pm on Saturdays

When you contact us, please give your full name and address, and your date of birth or driver number. Also give us as much information as possible about your medical condition

General information

Your driving licence

Your driving licence will show your photo, signature and the categories of vehicle you are entitled to drive.

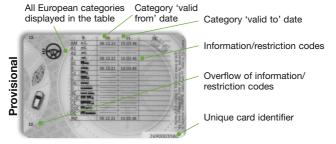
You should not cover your driving licence with any stickers.

An example of the front of a driving licence

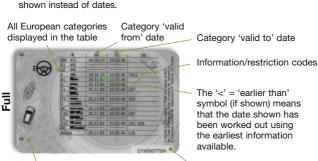
A letter L on the provisional licence confirms that the holder is a learner driver.

An example of the back of a driving licence

Note: You will not be entitled to drive any category of vehicle that has lines shown instead of dates.

Overflow of information/

restriction codes

Unique card identifier

Note: you will not be entitled to drive any category of vehicle that has lines shown instead of dates. However, if you have passed a test in a larger vehicle you may still be entitled to drive or ride smaller vehicles of that type which have lines shown instead of dates for example holders of full category A would be entitled to ride a category A2 vehicle. You can check categories you have provisional entitlement to drive at:

www.gov.uk/view-driving-licence

The categories of vehicle

For more information on vehicle categories go to: www.gov.uk/driving-licence-categories

Maximum weights

All weights quoted in the table on pages 8, 9 and 10 relate to 'Maximum Authorised Mass' (MAM). This is the total weight of the vehicle when loaded. It may also be described as the 'gross vehicle weight'.

This is normally shown on a plate fitted to the vehicle.

Descriptions of vehicle categories on or after 19 January 2013

Category	Description	Minimum age	Notes
АМ	Moped Moped Two-wheel vehicles or three-wheel vehicles with a maximum design speed of over 25km/h and not more than 45km/h	16	
	With a mass in running order of not more than 425kg, not including the mass of the batteries in the case of electric vehicles, whose maximum design speed is over 25km/h and not more than 45km/h		
A1	Motorcycles A motorcycle with a cylinder capacity not exceeding 125cc, of a power not exceeding 11kW and with a power to weight ratio not exceeding 0.1kW per kg A motor tricycle with a power not exceeding 15kW	17	
A2	A motorcycle of a power not exceeding 35kW, with a power to weight ratio not exceeding 0.2kW per kg and not derived from a vehicle of more than double its power	19	See note 10

Category	Description	Minimum age	Notes
A	A motorcycle of a power exceeding 35kW or with a power to weight ratio exceeding 0.2kW per kg A motorcycle of a power not exceeding 35kW with a power to weight ratio not exceeding 0.2kW per kg and derived from a vehicle of more than double its power. A motor tricycle with a power exceeding 15kW	24	See notes 1, 10 and 11
B1	Motor vehicles with four wheels up to 400kg unladen weight or 550kg for vehicles intended for carrying goods	17	
В	Motor vehicles with a MAM not exceeding 3,500kg, designed and constructed for the carriage of no more than eight passengers in addition to the driver with a trailer up to 750kg As category B but with a trailer weighing more than 750kg. The total weight of the vehicle and trailer can't weigh more than 3,500kg	17	See notes 2 and 11
C1	Medium sized vehicles Vehicles between 3,500kg and 7,500kg, designed and constructed for the carriage of no more than eight passengers in addition to the driver with a trailer up to 750kg	18	See notes 5 and 10
С	Vehicles over 3,500kg with a trailer up to 750kg, designed and constructed for the carriage of no more than eight passengers in addition to the driver	21	See notes 3 and 10

Category	Description	Minimum age	Notes
D1	• Vehicles with no more than 16 passenger seats in addition to the driver and with a maximum length not exceeding eight metres with a trailer up to 750kg	21	See notes 4 and 5
D	Any bus designed and constructed for the carriage of more than eight passengers in addition to the driver, with a trailer up to 750kg	24	See note 4
BE	Cars with trailers Combinations of vehicles consisting of a vehicle in category B and a trailer, where the combination does not come within category B, and the MAM of the trailer or semi-trailer does not exceed 3,500kg	17	See note 5
C1E	Medium sized vehicles and trailers Vehicles between 3,500kg and 7,500kg with a trailer over 750kg, designed and constructed for the carriage of no more than eight passengers in addition to the driver – combined weight not more than 12,000kg	18	See notes 3, 5 and 10
CE	Large goods vehicles with trailers • Vehicles over 3,500kg designed and constructed for the carriage of no more than eight passengers in addition to the driver with a trailer over 750kg	21	See notes 3 and 10
D1E	Wehicles with no more than 16 passenger seats in addition to the driver and with a maximum length not exceeding eight metres with a trailer over 750kg, provided that the MAM of the combination formed does not exceed 12,000kg	21	See notes 4 and 5

Category	Description	Minimum age	Notes
DE	Buses with trailers Any bus designed and constructed for the carriage of more than eight passengers in addition to the driver, with a trailer over 750kg	24	See note 4
p	Moped A motor vehicle with fewer than four wheels with a maximum design speed exceeding 45km/h but not exceeding 50km/h and which, if propelled by an internal combustion engine, has a cylinder capacity not exceeding 50cc	16	See note 6
q	Moped A motor vehicle with fewer than four wheels which, if propelled by an internal combustion engine, has a cylinder capacity not exceeding 50cc and, if not equipped with pedals by means of which the vehicle is capable of being propelled, has a maximum design speed not exceeding 25km/h	16	See note 6
f	Agricultural tractors	17	See note 7
g	Roadrollers	21	See notes 8 and 10
h	Tracked vehicles	21	See notes 9 and 10
k	Ride on mowers and pedestrian controlled vehicles excluding pedestrian controlled mowers	16	

Note 1

Age 24 or 2 years from date of Standard A2 test pass. Tricycle restriction code 79 (tri)/79(03).

Note 2

Age 16 if you are getting the mobility component of Personal Independence Payment (PIP) or Adult Disability Payment (ADP) at the enhanced rate, the mobility component of Child Disability Payment (CDP) at the higher rate or have applied for PIP having previously received the mobility component of Disability Living Allowance (DLA) at the higher rate. If your circumstances change while you are 16 and you lose your qualifying benefit or it is re-assessed and awarded at a lower rate, you are required to notify DVLA, as this may effect your entitlement to drive.

Note 3

You can drive at age 17 if you are a member of the armed forces. You can drive at 18 if one of the following apply:

- you passed your driving test and Driver Certificate of Professional Competence (Driver CPC) initial qualification
- you are learning to drive or taking a driving test for this category or Driver CPC initial qualification

- you are taking a national vocational training course to get a Driver CPC initial qualification
- you had your driving licence before 10 September 2009, you must take the Driver CPC periodic training within 5 years of this date

Note 4

You can drive at age 17 if you are a member of the armed forces.

You can drive these vehicles at age 18 if one of the following apply:

- (i) If you are learning to either:
 - take your Passenger Carrying Vehicle (PCV) driving test
 - get your Driver Certificate of Professional Competence (CPC)
- (ii) If you have passed a PCV driving test and Driver CPC initial qualification, you can drive if:
 - carrying passengers on a regular service where the route doesn't exceed 31 miles
 - not engaged in the carriage of passengers
 - driving a vehicle of a class included in sub-category D1
 - you don't drive a bus or minibus abroad
- (iii) Since 10 September 2008, drivers passing a PCV test and driving under a bus operator's licence, or minibus permit, or community bus permit, you can drive if:
 - carrying passengers on a regular service where the route doesn't exceed 31 miles
 - · not engaged in the carriage of passengers
 - driving a vehicle of a class included in sub-category D1
 - you don't drive a bus or minibus abroad

You can drive at age 20 after passing a PCV driving test and Driver CPC initial qualification.

For further advice you can contact the Driver and Vehicle Standards Agency by phoning 0300 200 1122.

Age 21 for categories D and DE if:

- the vehicle is being used by the fire service or for maintaining public order
- undergoing road tests for repair or maintenance purposes
- if you were entitled to drive the vehicle before 19 January 2013

Note 5

If you passed your test for category B you are automatically entitled to category BE. If you passed your test for category B before 1st January 1997 your licence will already show entitlement to C1, C1E (8.25 tonnes), D1(not for hire or reward) and D1E (not for hire or reward)

Note 6

National category only.

Note 7

At 16 you can drive tractors less than 2.45m wide. It must only pull trailers less than 2.45m wide with two wheels, or four wheels that are close-coupled.

Note 8

At 17 you can drive small roadrollers with metal or hard rollers. They must not be steam powered, weigh more than 11.69 tonnes or be made for carrying loads.

Note 9

You can drive at 17 if the MAM of the tracked vehicle is not more than 3,500kg.

Note 10

You can ride or drive at age 17 if you are a member of the armed forces.

Note 11

An exemption exists for the holder of category B, to drive large motor tricycles in category A if they are over 21 years of age.

MAM - Maximum Authorised Mass Information codes

Listed below are descriptions of the information codes on your driving licence. These tell you any restrictions to your driving entitlement.

- 01 evesight correction
- 02 hearing/communication aid
- 10 modified transmission
- 15 modified clutch
- 20 modified braking systems
- 25 modified accelerator systems
- 30 combined braking and accelerator systems (for licences issued before 28 November 2016)
- 31 pedal adaptations and pedal safeguards
- 32 combined service brake and accelerator systems
- 33 combined service brake, accelerator and steering systems
- 35 modified control layouts
- 40 modified steering
- 42 modified rear-view mirror(s)
- 43 modified driving seats
- 44 modifications to motorcycles
 - (1) single operated brake
 - (2) adapted front wheel brake
 - (3) adapted rear wheel brake
 - (4) adapted accelerator
 - (5) (adjusted) manual transmission and manual clutch
 - (6) (adjusted) rear-view mirror(s)
 - (7) (adjusted) commands (direction indicators, braking light, etc.)
 - (8) seat height allowing the driver, in sitting position, to have two feet on the surface at the same time and balance the motorcycle during stopping and standing
 - (11) adapted foot rest
 - (12) adapted hand grip
- 45 motorcycle only with sidecar
- 46 tricycles only
- 70 exchange of licence
- 71 duplicate of licence
- restricted to vehicles with automatic transmission 78
- 79 restricted to vehicles in conformity with the specifications stated in brackets (02) restricted to category AM vehicles of the three-wheel or light quadricycle type

 - (03) restricted to tricycles

These restrictions are printed whenever a driver retains implied C1/D1 (NFHR) Not for hire or reward (<8250) not more than 8,250 kg

- 97 Council Regulation (EC) No. 561/2006 on tachograph in road transport
- 101 not for hire or reward
- 102 drawbar trailers only
- 105 not more than 5.5m long
- 106 restricted to vehicles with automatic transmissions
- **107** not more than 8,250kg
- 108 subject to minimum age requirements
- 110 limited to invalid carriages
- 111 limited to 16 passenger seats
- 113 limited to 16 passenger seats except for automatics
- 114 with any special controls required for safe driving
- 115 organ donor
- 118 start date is for earliest entitlement
- 119 weight limit does not apply
- 121 restricted to conditions specified in the Secretary of State's notice
- 122 valid on successful completion: compulsory basic training (CBT)
- 123 limited to not more than 5.5m long except for automatics
- 124 limited to drawbar trailers only except for automatics
- 125 tricycle

Non-GB country codes

The relevant codes will appear in the 'Information codes' section of the driving licence if you have exchanged your licence from any of these countries for a GB licence.

Driving in other countries

Visiting another country

You will need your UK driving licence and you may need an International Driving Permit (IDP). You can obtain an IDP from participating PayPoint stores across the UK. You will need a passport style photo, your original driving licence (you will also need your passport if you hold a paper driving licence) and appropriate fee for each IDP required. A full list of countries and the IDP requirements can be found at www.gov.uk/driving-abroad/international-driving-permit

To find your nearest participating PayPoint location and for more information, visit www.paypoint.com/dvla

Moving to another country

If you move to another country, you should get information about driving there from the relevant authority in that country.

If you **return** here from a country that is not in the European Union/European Economic Area (EU or EEA) and you do not have a GB licence, you may:

- drive for up to 12 months on a valid licence that is not a GB licence
- apply for a replacement of your previous GB licence by paying the appropriate fee and giving up any non-GB licence you hold

Learner drivers and provisional licence holders

Provisional licence conditions and restrictions (cars)

Learner drivers must be supervised. To supervise a learner driver you must be at least 21 and have a current full Great Britain (GB), Northern Ireland, EU or EEA driving licence, which you must have held for at least three years.

Learner drivers must have 'L' plates on the vehicle they are driving and the plates must be clearly visible from the front and back of the vehicle. In Wales, learner drivers can use 'D' plates on their vehicles instead of 'L' plates (in other parts of Britain all learner drivers must have 'L' plates, even if they are also using 'D' plates).

If you hold unrestricted provisional entitlement to drive a lorry or bus, and you got that entitlement on or after 1 January 1997. You **may drive** on the motorway as long as you are supervised by an ADI, in a dual controlled vehicle and are displaying 'L' plates. If you do not meet these conditions you could be fined up to $\mathfrak{L}1,000$, be disqualified (banned) from driving or have three to six penalty points on your driver record.

Entitlement for 16-year-olds

If you are 16, provisional category B entitlement (car) will be shown on your licence but it will not be valid until your 17th birthday or at age 16 if you are getting the mobility component of PIP or ADP at the enhanced rate, the mobility component of CDP at the higher rate or have applied for PIP having previously received the mobility component of DLA at the higher rate. If your circumstances change while you are 16 and you lose your qualifying benefit or it is re-assessed and awarded at a lower rate, you are required to notify DVLA, as this may effect your entitlement to drive.

Applying for a full licence after passing your test

If your name and address is correct on your driving licence, you may be able to have a new licence issued automatically once you pass your driving test. Your driving examiner will tell you if you qualify for this, if not you **must** send the test pass certificate (DVSA10) to us in order to claim your new entitlements on your driving licence.

You must return your current driving licence. If you are unable to return your driving licence please fill in either a D1 or D2 (if you hold lorry or bus entitlement) application form, and tell us why in section 1.

Compulsory Basic Training (CBT)

Provisional licence for motorcycles

All learner riders must complete a CBT course before riding a moped or motorcycle on the road.

You do not need to complete CBT if:

- you have already got full moped entitlement as a result of passing a moped test on or after 1 December 1990
- you have already got a full licence for one class of motorcycle entitlement and want to upgrade to another. (For example, if you are entitled to ride light motorcycles, (category A1), you do not need to repeat CBT to get a provisional category A entitlement)

If you have any questions about CBT, phone the Driver and Vehicle Standards Agency on 0115 936 6547 and ask for the CBT section.

Full car driving licence holders riding mopeds

A person who has passed a driving test for a car, since 1 February 2001, must take a CBT riding course before they can ride a moped on the road.

People who passed a car test **before 1 February 2001** do not need to take training before riding a moped on the road, but we encourage them to do so.

For a test, a moped must:

- be 50 cubic centimetres (cc) capacity or less and 4 kilowatts (kW) or less
- have a top design speed of no more than 28 miles per hour (mph)

Motorcycle specification for learner riders

Motorcycles with an engine size of up to 125cc and a power output of up to 11kW (14.6bhp) can be ridden on the road by learner riders providing they have L plates (or D or L plates in Wales) on the bike.

Training to ride a motorcycle larger than 125cc (direct access)

Learners aged 19 or over can practice for the test on a motorcycle larger than 125cc, but they can only ride on the road when accompanied (on another motorcycle) by an approved motorcycle instructor.

Provisional licence holders riding motor tricycles

New rules on driving licences for motorcycle riders came into force on 19 January 2013. This applies to existing and new provisional licence holders. Provisional licences should show category A (motor bicycle) and category B (car). On or after 19 January 2013 a provisional licence will only cover you to ride motor tricycles if you have a physical disability. Driving tests for three-wheeled vehicles will only be available for physically disabled drivers. Able-bodied provisional licence holders who wish to ride motor tricycles would have to pass Compulsory Basic Training and theory and practical tests on a two wheeled motorcycle (A1) or (A).

Types of motorcycle for tests

Riders aged 17 or 18

Riders aged 17 or 18 can take a sub-category A1 light motorcycle test:

For test, a sub-category A1 solo motorcycle must:

- be between 120cc and 125cc capacity
- have an engine power no more than 11 kilowatts (kW)
 14.6 brake horse power (bhp)
- be capable of at least 55mph

Riders aged between 19 and 23

Riders aged between 19 and 23 can choose to take either a sub-category A1 test, or a sub-category A2 test.

For test, a sub-category A2 solo motorcycle must:

- be at least 395cc capacity
- have an engine power between 25kW (33 bhp) and 35kW (46.6 bhp)
- have a power to weight ratio of no more than 0.2kW per kilogram

Riders aged between 21 and 23 can choose to take a category A unrestricted solo motorcycle test if they have held an A2 licence for a minimum of 2 years.

Riders aged 24 and over

Riders aged 24 and over can choose to take:

- a sub-category A1 test
- a sub-category A2 test
- · a category A test

For a test a category A motorcycle must have a power of at least 50kW and a minimum kerb weight of 180kg.

Also for a test, a category A unrestricted solo motorcycle must:

- be at least 595cc capacity
- have an engine power of at least 50kW (53.6 bhp)

Training to ride a large motorcycle (direct access)

Learners can only practice for the test on either an A2 (at 19 or over) or A (at 24* or over) category motorcycle on the road (*21 if held an A2 licence for two years or more) when accompanied (on another motorcycle) by an approved motorcycle instructor.

Note: tests for mopeds with three or four wheels, A1 and A tricycles and sidecar combinations will only be offered to the physically disabled.

Minibuses, Iorries and buses

Driving a minibus

To drive a minibus with over eight passenger seats, you will normally need entitlement under category D1 or D. To get this you must meet higher medical standards and take a further driving test.

If you need more information go to www.gov.uk/browse/driving or you can order leaflet – 'Driving a minibus' (INF28) from us by phoning 0300 790 6801.

Driving a medium sized lorry

To drive a medium sized lorry up to 7,500kg you will need entitlement under category C1. To get this you must meet higher medical standards and take a further driving test.

Driving a lorry or bus

You must pass a driving test in a car before you take a test for either of these categories.

The lorry categories you can apply for are C1, C1E, C, CE. The bus categories you can apply for are D1. D1E, D, DE. You can also apply for all lorry and bus categories. You will be awarded all categories that you are entitled to. To do this you must send us an 'Application for a lorry, bus or minibus licence' (D2) together with a 'Medical Examination Report' (D4) filled in by an optometrist or optician and a doctor. You must also take and pass a driving test in a lorry or bus.

Supervising learner lorry and bus drivers

If you want to supervise a learner lorry or bus driver you will need to meet **either** of the following conditions:

- you must have held a full licence for the category of vehicle you are supervising in for at least three years
- you must have held a full licence for the category of vehicle you are supervising in for at least one year and have held a full licence in the other category (lorry or bus as appropriate) for at least three years

For example, a person supervising a bus learner driver must either have held a full bus licence for at least three years, or a full lorry licence for three years and a full bus licence for at least one year.

As of 6 April 2010, the supervising driver in category C1 or D1 vehicles (including trailer combinations) must:

- hold a full (post 1 January 1997) licence for the same category of vehicle being driven by the learner
- have held that right for the relevant period of time usually three years*
- * Those who pass the relevant driving test before 6 April 2010 will also be considered to have held that right for the length of time required

You can get more information on supervising a learner lorry or bus driver from the Driver and Vehicle Standards Agency (DVSA). Visit **www.gov.uk** or phone 0115 936 6666.

Towing trailers

From the 1 December 2021 you no longer have to sit a test in a rigid vehicle before sitting a trailer test.

If you need more information on entitlement to tow trailers go to www.gov.uk/towing-rules or read leaflet 'Driving licence requirements for towing trailers in Great Britain' (INF30) which you can order from us by phoning 0300 790 6801.

Motorhomes

When driving a motorhome it is the Maximum Authorised Mass (MAM) that is relevant to the driving entitlement you need. MAM is the total weight of the vehicle plus the maximum load it can carry.

To drive a motorhome with a MAM of between 3.5 and 7.5 tonnes, you need category C1 entitlement on your licence.

To drive a motorhome with a MAM of over 7.5 tonnes, you need category C entitlement on your licence.

Vehicles which do not need lorry or bus entitlement

For more information go to **www.gov.uk/browse/driving** or read leaflet 'Large vehicles you can drive using your car or lorry licence' (INF52) which you can order from us by phoning 0300 790 6801.

Penalty points and disqualifications

You can view or share your driving licence details for free online at www.gov.uk/view-driving-licence

Note: you can check for any valid endorsements held on your driving record online at: www.gov.uk/view-driving-licence

Penalty points and disqualifications stay on your driving record for the following periods:

For further information on penalty points go to www.gov.uk/penalty-points-endorsements

Penalty points and disqualifications are valid for either three or 10 years depending on the offence, but remain on your driving licence record for an extra year. If you commit another driving offence that might have to go to court, this extra year allows any previous penalty points and disqualifications (that were valid at the time of the offence) to be taken into account by the court.

- 11 years from the date of the conviction for offences relating to driving while under the influence of drink or drugs, causing death by careless driving while under the influence of drink or drugs, or causing death by careless driving and failing to provide a specimen to be tested
- Four years from the date of the conviction for reckless or dangerous driving and offences resulting in disqualification
- Four years from the date of the offence in all other cases

Penalty point codes

Code

The following is a guide to the number of penalty points a court could give for offences. It does not reflect the fact that some offences may lead to you being disqualified from driving. These codes are recorded on your driving licence record from information supplied by the courts. If you have any questions about points you receive, contact the relevant court.

Penalty points

Accident offences			
AC10	Failing to stop after an accident	5 to 10	
AC20	Failing to give particulars or to report an accident within 24 hours	5 to 10	
AC30	Undefined accident offences	4 to 9	
Disqualified driver			
BA10	Driving while disqualified by order of court	6	
BA30	Attempting to drive while disqualified by order of court	6	
BA40	Causing death by driving when disqualified	3 to 11	
BA60	Causing serious injury by driving when disqualified	3 to 11	

Code	Pen	alty points		
Carel	ess driving			
CD10	Driving without due care and attention	3 to 9		
CD20	Driving without reasonable consideration for other road users	3 to 9		
CD30	Driving without due care and attention or without reasonable consideration for other road users	3 to 9		
CD33	Causing serious injury by careless or inconsiderate driving	3 to 11		
CD40	Causing death through careless driving when unfit through drink	3 to 11		
CD50	Causing death by careless driving when unfit through drugs	3 to 11		
CD60	Causing death by careless driving with alcohol level above the limit	3 to 11		
CD70	Causing death by careless driving then failin to supply a specimen for alcohol analysis	g 3 to 11		
CD80	Causing death by careless, or inconsiderate driving	3 to 11		
CD90	Causing death by driving: unlicensed, disqualified or uninsured drivers	3 to 11		
Const	ruction and use offences			
CU10	Using a vehicle with defective brakes	3		
CU20	Causing or likely to cause danger by reason of use of unsuitable vehicle or using a vehicle with parts or accessories (excluding brakes, steering or tyres) in a dangerous condition	3		
CU30	Using a vehicle with defective tyres	3		
CU40	Using a vehicle with defective steering	3		
CU50	Causing or likely to cause danger by reason of load or passengers	3		
CU80	Breach of requirements as to control of the vehicle, mobile telephones and so on	3 to 6		
Reckl	ess or dangerous driving			
DD10	Causing serious injury by dangerous driving	g 3 to 11		
DD40	Dangerous driving	3 to 11		
DD60	Manslaughter or culpable homicide while driving a vehicle	3 to 11		
DD80	Causing death by dangerous driving	3 to 11		
DD90	Furious driving	3 to 9		
Drink	Drink or drugs			
DG10	Driving or attempting to drive with a drug leabove the specified limit	evel 3 to 11		
DG40	In charge of a vehicle while drug level above the specified limit	re 10		
DG60	Causing death by careless driving with drug level above the limit	g 3 to 11		
DR10	Driving or attempting to drive with alcohol level above limit	3 to 11		

Code	Penal	ty points
Drink	or drugs	
DR20	Driving or attempting to drive while unfit through drink	3 to 11
DR30	Driving or attempting to drive then failing to supply a specimen for alcohol analysis	3 to 11
DR31	Driving or attempting to drive then refusing to give permission for analysis of a blood sample that was taken without consent due to incapacity	3 to 11
DR40	In charge of a vehicle while alcohol level above limit	10
DR50	In charge of a vehicle while unfit through drink	< 10
DR60	Failure to provide a specimen for analysis in circumstances other than driving or attempting to drive	10
DR61	Refusing to give permission for analysis of a blood sample that was taken without consent due to incapacity in circumstances other than driving or attempting to drive	10
DR70	Failure to co-operate with a preliminary test	4
DR80	Driving or attempting to drive when unfit through drugs	3 to 11
DR90	In charge of a vehicle when unfit through drugs	10
Insura	ance offences	
IN10	Using a vehicle uninsured against third party risks	6 to 8
Licen	ce offences	
LC20	Driving otherwise than in accordance with a licence	3 to 6
LC30	Driving after making a false declaration about fitness when applying for a licence	3 to 6
LC40	Driving a vehicle having failed to notify a disability	3 to 6
LC50	Driving after a licence has been revoked or refused on medical grounds	3 to 6
Misce	llaneous offences	
MS10	Leaving a vehicle in a dangerous position	3
MS20	Unlawful pillion riding	3
MS30	Play street offences (where a road has been officially closed to vehicles to allow it to be used as a 'street playground')	2
MS50	Motor racing on the highway	3 to 11
MS60	Offences not covered by other codes as appropriate	3 to 6
MS70	Driving with uncorrected defective eyesight	3
MS80	Refusing to submit to an eyesight test	3
MS90	Failure to give information as to identity of driver and so on	6

Code		Penalty points	
Motor	way offences		
MW10	Contravention of Special Road Regulat (excluding speed limits)	ions	3
Pedes	strian crossings		
PC10	Undefined Contravention of Pedestrian Crossing Regulations		3
PC20	Contravention of Pedestrian Crossing Regulations with moving vehicle		3
PC30	Contravention of Pedestrian Crossing Regulations with stationary vehicle		3
Speed	l limits		
SP10	Exceeding goods vehicle speed limit		3 to 6
SP20	Exceeding speed limit for type of vehic (excluding goods or passenger vehicles		3 to 6
SP30	Exceeding statutory speed limit on a public road		3 to 6
SP40	Exceeding passenger vehicle speed lim	nit	3 to 6
SP50	Exceeding speed limit on a motorway		3 to 6
Traffic	c directions and signs		
TS10	Failing to comply with traffic light signa	ıls	3
TS20	Failing to comply with double white line	es	3
TS30	Failing to comply with a 'Stop' sign		3
TS40	Failing to comply with direction of a constable warden		3
TS50	Failing to comply with a traffic sign (excluding 'Stop' signs, traffic lights or double white lines)		3
TS60	Failing to comply with a school crossing patrol sign		3
TS70	Undefined failure to comply with a traff direction sign	ic	3

Special code

TT99 To signify a disqualification under 'totting up' procedure. If the total of penalty points reaches 12 or more within three years, the driver will be disqualified.

Note: The individual offences which lead to this disqualification are removed from the drivers' record, upon issue of a new driving licence.

Theft or unauthorised taking

UT50 Aggravated taking of a vehicle 3 to 11

Aiding, abetting, counselling or procuring

A person who 'aids, abets, counsels or procures' another person to commit an offence (helps or causes them to commit an offence, or gives them advice on how to do so) will be punished as if they had committed it. 'Aiding, and so on' has its own offence code and is set apart from the other offences in this leaflet.

Offences are coded as set out in section 'penalty points and disqualifications', but add 2 to the code (for example, LC20 becomes LC22). The penalty points for the conviction are the same.

Causing or allowing someone to commit an offence

Offences are coded as set out in section 'penalty points and disqualifications', but add 4 to the code (for example, DR31 becomes DR35). The penalty points for the conviction are the same.

Encouraging or persuading someone to commit an offence

Offences are coded as set out in section 'penalty points and disqualifications', but add 6 to the code (for example, DD40 becomes DD46). The penalty points for the conviction are the same.

Non-endorsable offences

No penalty points are attributed to these offences but these offences do carry a period of disqualification. At the end of the disqualification (56 days or over) you will have to apply for a renewal licence together with the appropriate fee. The offence codes detailed on this page are used by us to record the offence on the drivers' database so that the status of the individual's driving entitlement can be confirmed.

- NE96 Disqualification imposed under the Child Support, Pensions & Social Security Act 2000.
- NE97 Non-endorsable offence with a possible on-going reduction in the disqualification period. Non-endorsable offence as a result of interim disqualification not being sentenced within 6 months.
- NE98 Non-endorsable miscellaneous offences from 1 January 2004. Power under Section 146 of the Power of Criminal Courts (Sentencing) Act 2000 to order a defendant to be disqualified from driving – Anti-Social Behaviour.
- NE99 Mutually recognised disqualifications obtained in Northern Ireland or Isle Of Man (see page 25 and 26).

The Road Traffic (New Drivers) Act 1995

You will lose your licence if you get six or more penalty points within two years of the following:

- · Passing a first driving test in GB or Northern Ireland
- Exchanging a licence issued in the EU, the Channel Islands, the Isle of Man or Gibraltar. The two-year period begins from the date you first passed a driving test in your home country
- Exchanging a driving licence from a designated country and passing a GB driving test to gain additional driving entitlements. The two-year period begins from the date you passed a driving test in GB

Any valid penalty points you receive before the two-year period before passing your test will count towards the total of six. Points you get after the two-year period will also count if you committed the offence during that period.

You cannot appeal against revocation under the Act. The only thing you can appeal against is the conviction that led to the penalty points. The relevant court will be able to give you advice on how to appeal. Once the court tells us you have made an appeal, we will not revoke (withdraw) your licence while the appeal is continuing. If you accept a fixed penalty notice you cannot appeal.

To get your full licence back, you must:

- get a provisional licence and drive as a learner
- · pass the theory and practical tests again

Passing the theory and practical tests does not remove the penalty points from your record, and if the total reaches 12 within three years you may be disqualified from driving.

High-risk offenders

If you have been disqualified for having a level of alcohol in the body of:

- 87.5 microgrammes or more in every 100 millilitres of breath
- 200 milligrammes or more in every 100 millilitres of blood
- 267.5 milligrammes or more in every 100 millilitres of urine
 - or if you have:
- been disqualified twice within 10 years for drink-driving over the legal limit or for being unfit to drive because of drink
- been disqualified for failing to provide a specimen for analysis
- been disqualified for refusing to allow analysis of a blood sample taken without consent due to incapacity

We will send you an application form before the disqualification ends with a letter explaining that you will need to have a **medical examination** to get your licence back.

Drug types

If you have been disqualified for having a level of drug in the body, the following alpha characters will represent the type of drug.

Drug	Alpha Character
Amphetamine	С
Benzoylecgonine	D
Clonazepam	E
Cocaine	F
Diazepam	G
Flunitrazepam	н
Ketamine	J
Lorazepam	K
Lysergic Acid Diethylamide	L
Methadone	М
Methamphetamine	N
Methylenedioxymethamphetamine	Р
6-monoacetylmorphine	R
Morphine	s
Oxazepam	Т
Temazepam	V
Delta-9-Tetrahydrocannabinol	W

Mutual recognition of driving – disqualifications between:

same time as those made in Great Britain

Great Britain (GB) and Northern Ireland (NI)

Since 11 October 2004, the following has applied:

- disqualifications given in Northern Ireland will apply in Great Britain
- a NI licence can be withdrawn under the Road Traffic (New Drivers) Act 1995
- a NI licence can be withdrawn because of a disability. Similar rules came into force in Northern Ireland at the

Isle of Man

Since 23 May 2005, disqualifications given in the Isle of Man will apply in Great Britain.

Similar rules came into force in the Isle of Man at the same time as those made in Great Britain.

United Kingdom (Great Britain and Northern Ireland) and Republic of Ireland (ROI)

Since 01 August 2017 the following has applied:

- disqualifications given in ROI will apply in the UK. Similarly disqualifications given in the UK will apply in ROI
- short period disqualifications do not come under the terms and conditions of Mutual Recognition
- disqualification as a result of accumulating penalty points (TT99) is not included in this scheme
- · HRO medical scheme is not mutually recognised

Offences falling within 6 categories of driver behaviour are mutually recognised between GB and Northern Ireland, between UK and Isle Of Man and between UK and Ireland. These are:

Description of offence	Offence code for disqualifications in Northern Ireland and Isle of Man	Offence code for disqualifications in Ireland
Reckless or dangerous driving (whether or not resulting in death, injury or serious risk).	NE99	MR09
Wilful failure to carry out the obligation placed on drivers after being involved in road accidents (hit and run).	NE99	MR19
Driving a vehicle while under the influence of alcohol or other substance affecting or diminishing the mental and physical abilities of the driver.	NE99	MR29
Driving a vehicle faster than permitted speed.	NE99	MR39
Driving a vehicle whilst disqualified.	NE99	MR49
Other conduct constituting an offence for which a driving disqualification has been imposed by the state of offence of a duration of 6 months or more.	NE99	MR59

Short period disqualifications (SPD)

If you are disqualified for less than 56 days you do not need to renew your licence when the disqualification ends. You can drive again the day after the disqualification ends.

Further information

Data Protection

DVLA handles your personal data in accordance with road traffic law and data protection laws. The law allows us to release your data to the police and other enforcement bodies. We also provide data to other parties where the law allows it. For further information about how we process your data, your rights and who to contact, see our privacy notice at www.gov.uk/dvla/privacy-policy

Where to get more advice on driving licences

If you have any questions about driving licences, you can find more details on the website at:

www.gov.uk/browse/driving

You can also contact our customer enquiries on: 0300 790 6801 (lines are open between 8am and 7pm Monday to Friday, and between 8am and 2pm on Saturdays).

DVLA service standards

We aim to always give you the best possible service.

If you are not satisfied with our service, get in touch with the person or section you have been dealing with.

If you are unable to resolve your complaint with them, you may wish to visit **www.gov.uk/dvla** and make a complaint to us online. You can also make a complaint over the phone or in writing. The details of how to do this are available by following the same link. If you would like a copy of our 'How to contact us or make a complaint' (INS101) leaflet, you can contact us and ask for a copy to be posted to you.

So we can monitor our service, please tell us:

- when we do well
- · if we fail to meet your expectations
- how we can improve our services
- · if you have any comments on any of our other documents

Please write to:

Complaints team D11 DVLA Swansea SA6 7JL

Organ donation

For more information on organ donation go to: www.organdonation.nhs.uk or phone 0300 123 2323.

How to become a blood donor

The National Blood Service (NBS) collects blood from nearly two million donors each year to deliver to hospitals for them to use in life-saving operations. The NBS depends on its donors to give blood regularly.

People are encouraged to become blood donors through a national campaign based on the theme '**Do something amazing today. Save a life. Give blood**'.

If you are interested in becoming a blood donor, or you want to find out more details you can contact the NBS or the Welsh Blood Service in the following ways:

Visit the website at:

www.blood.co.uk or www.welshblood.org.uk

Phone: 0300 123 2323 or 0800 25 22 66 (Welsh Blood Service)

When was the last time you had an eye test?

If you drive, make sure you have one at least every 2 years.

www.gov.uk/driving-eyesight-rules

